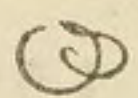
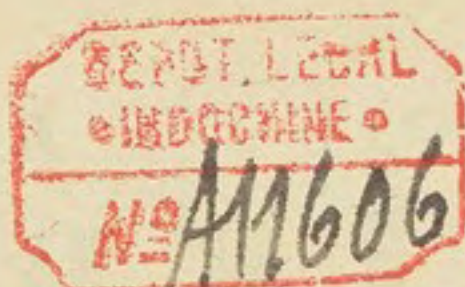

BÁO-QUÂN

N° 150
Rue Lagrandière
SAIGON

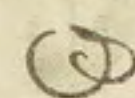
Directeur :
Đào-trình-Nhật

mai

tuần báo ra thứ bảy

GIÁ MỖI

1 năm.....	7 \$ 00
6 tháng.....	3 60
3 tháng.....	1 80
1 tháng.....	0 60

Abonnement administratif :
10 \$ 00 par an

SAMEDI 16 JUILLET 1938 — N° 44 — 20 TRUONG, MOI SO 0 \$ 15

3 NƯỚC DÀNH NHAU
MÀY CÁI CÙ-LAO CÓ
CÚT CHIMI 1000 NĂM

VÌ SAO NGA KHÔNG CHỊU
GIÚP TÀU KHÁNG NHỰT

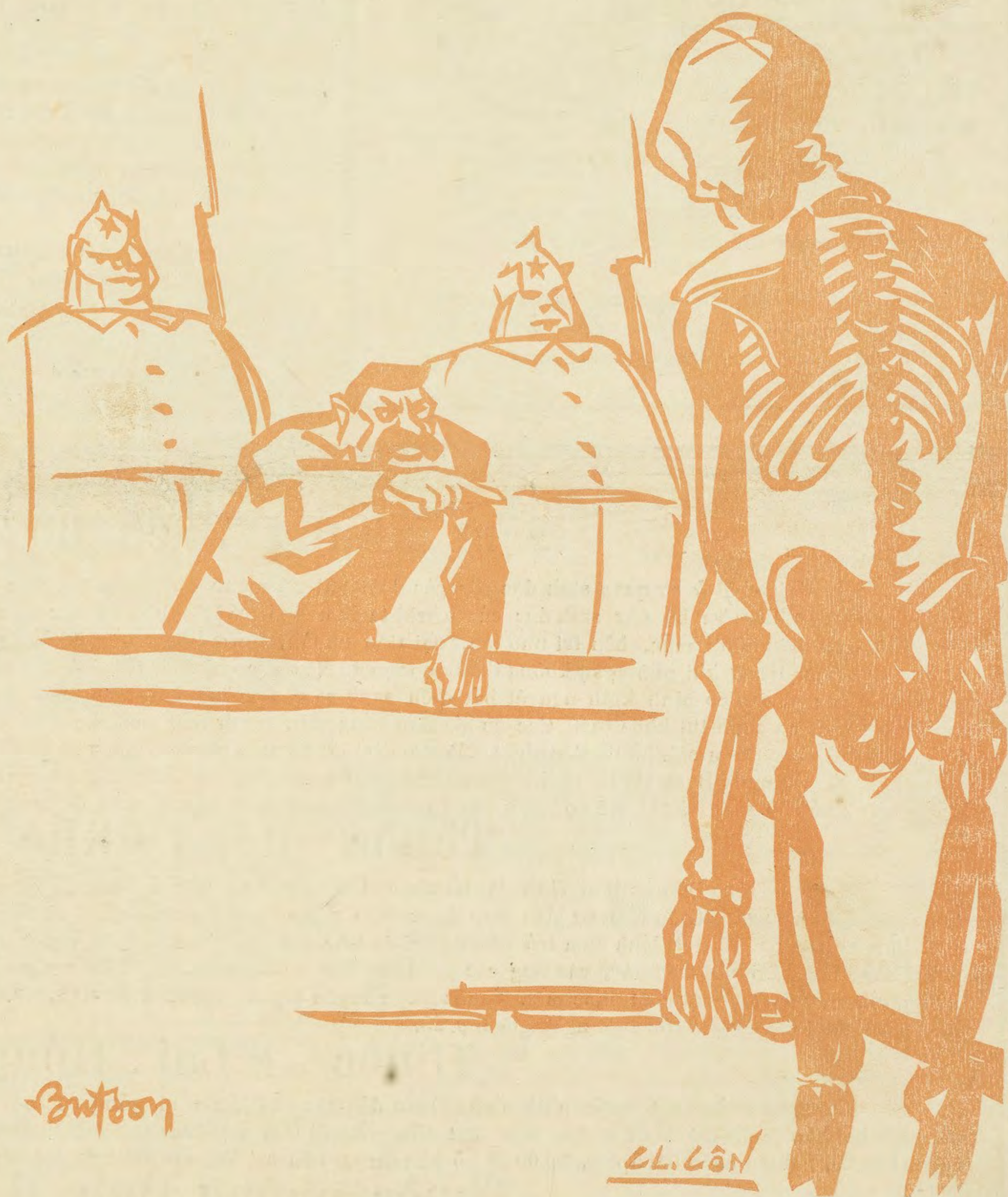
CÂU CHUYỆN CỌP BIẾT
SỢ' TÂY, HAY LÀ ÔNG
LANDRU LÀM HU'ÔNG-
CẢ CAO-LÃNH MÀY
CHỤC NĂM TRƯỚC

CÁI MÁY NÓI
LÀO XÉT RA
1292 VỤ ÁN BÍ-
MẬT

HỒ-XUÂN-HU'ÔNG

Y . Y . . .

VÌ THẦN CHIẾN-TRANH
TRỞ' VỀ PHỤC-MẠNG

THẦN-CHIẾN-
TRANH. — Bầm tôi đi
khắp thiên-hạ mà gây nên thế-
giới chiến-tranh mà không được.

STALINE. — Đồ vô
dụng! Dem bắn nó đi cho tao!

Coi chừng bên trong có một tấm giấy sô Đông-Pháp

RƯỢU BỔ MẠNH

NÉO - TONIO

Của Bác sĩ PÉRIÉ

Ăn ngon, Ngũ khỏe, Bồi sức, Vượng
thần, Trị rét, Ngừa Lao
Nam, Phụ, Lão, Ấu, đều dùng được.

Bán tại: **PHARMACIE KIM-QUAN**
90 Bonard SAIGON

Docteur TA-TRUNG-QUÂN

Tốt nghiệp Trường Đại-học các chứng
bệnh đau răng, đau miệng tại Paris

NGUYỄN LƯƠNG-Y PHỤ-TÁ Ở HÔTEL DIEU

MỞ PHÒNG KHÁM BỆNH

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH ĐAU RĂNG, ĐAU MIỆNG

104, ĐẠI LỘ CHARNER (Tầng nhì)

SAIGON

GUỐC PHÙ-LƯU

BỦ KÈU TÂN-THỜI, NƯỚC SƠN
RẤT KHÉO, GIẤY CỦA CÁC VỊ
HOA-KHÔI. NHÀ CHẾ TẠO:

PHAM-VAN-VIÊN

106, 111 Lagrandière Saigon

Được thưởng mở-đay ở Hội-chợ Nam-vang

Guốc Phù-Lưu bán lẻ tại Chợ-mới, ngang giấy Bôm-
bay số 90-127. Có xe hơi chở hàng đi khắp Lục-tỉnh.

Đồ mặt hàng hóa Bắc-kỳ: valises, cartables,
giấy giếp tân thời.

**A Monsieur
H. H. A. AMIL**

PROFESSEUR

N° 164 rue Mac-Mahon. — SAIGON

Kính ông,

Tôi xin công nhận rằng :
Monsieur professeur H. H. A. Amil 164
rue Mac-Mahon Saigon, là ông thầy coi tay
màu nhiệm giới hạng nhất, nói đầu có đó,
chẳng sai.

Và là người thầy biết giúp đỡ cho ai là kẻ
khô tâm trong đường tình ái.

Chính tôi là kẻ đã mang ơn ông đặc đường
chỉ nẻo, đều gặp mọi điều hạnh phúc.

Nên đứng ra bổ cáo cho hết thầy chỉ em
được hay, ai có tâm sự chi, mau mau đến nhờ
ông thì được như ý nguyện.

Melle JEANNETTE TÂM
MYTHO

Xin thú thật cùng ông rằng
xưa nay việc coi tướng số, vẫn
biết việc ấy là môn khoa-học,
song tôi coi ít có người chịu
nghiên cứu cho đáo để, mà xem
được tương tạn. Phần nhiều có
những người nói dối gạt lấy
tiền mà thôi.

Nhơn dịp tôi đi Saigon, lại
gặp người bạn của tôi, nói ông
xem tướng số đại tài, trăm
chuyện không sai một. Nên tôi
có đến ông xem suốt cả đời tôi,
nhưng lúc ấy tôi chẳng để ý đến.

Chẳng ngờ đến ngày nay tôi
mới biết những lời tiên tri của
ông không sai.

Thật đáng khen, đáng kính sự
màu nhiệm của ông nhiều.

Nay kính

LÊ-THĂNG-HA

Ancien secrétaire à

CAN-ĐƯỚC

(CHOLON)

BIẾT BAO NHIÊU NGƯỜI VÌ KHÔNG THẠO
PHÁP-LUẬT MÀ BỊ TÁN GIA BẠI SẢN ?

Từ nay, sẽ không còn có những điều đáng tiếc ấy nếu mỗi lần có việc gì có dính
đến pháp-luật, mỗi người không thạo đều đến cố-vấn nơi :

Cabinet d'affaires PHAN-VAN-THIET

43, rue Aviateur Garros. — SAIGON

PHÒNG-VĂN BIỆN-SỰ PHAN-VAN-THIET CHUYÊN LO :

Chỉ về về pháp-luật, hình, hộ, thương mại và lao-động. Chỉ về về luật cai trị (làng,
tổng). Làm đơn, trạng đủ thứ để kêu nài về mọi việc. Làm lý-doán biện hộ trong
những việc thừa kiện không có muốn trạng-sư. Làm văn-tự về các thứ khế ước, giao
kèo. Cai về về việc gia-đình : cha con, vợ chồng, anh em, gia tài, tương phần, di sản
v.v. Muốn trạng-sư đàm khi cần mà không lấy huê hồng.

Lo lắng tâm tình — Giữ sự kín nhiệm cách tuyệt đối

Chữ-nhiệm : PHAN-VAN-THIET

CỦ-NHON-LUẬT

Tốt nghiệp Cao Đẳng Thương Mại Pháp Quốc

Tác-gia sách "Luật Hộ Nam-kỳ", "Án Tòa Hộ"

"Việc Làng Tổng", "Luật Lao-Động" v.v. đã

được vô số lời khen tặng của thượng lưu Pháp Nam.

N.B. — Mỗi lần hỏi về pháp-luật một việc chỉ tốn 5 đồng. Nếu có làm đơn, trạng,
lý doán, văn tự thì tính công riêng từ 15 đồng tới 100 đồng. Có làm việc mỗi tính
piên, không làm đơn mà cũng không hề gạt gẫm thân chủ. Ở xa xin viết thư nói rành
rẽ và gửi số tiền bằng mandat.

181 hơn các thứ savon tốt

Fabricant : **F. VAN-VO-VAN**
164, rue Colonel Boudonnet (ngang ga xe lửa Saigon)

Téléphone : 21.475

Sâm Nhung Bách Bồ Hồng-Khê

Lấy tinh chất ở cơ-quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng
nó dần dần đến thân và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngũ
yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương
cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lạnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Bà nào nuôi
con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi một, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thổ đùn cũng khỏi cả. Trẻ con
dùng thuốc này sạch cam sùi, bỏ ti, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay
bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bồ Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn ; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn
2 viên vào 2 bữa sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai nuốt với chén nước trà. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng - Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiên, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm-Nhung với các vị
thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », « liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ
thai. Làm cho người vô tình lạnh dạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn
chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh
thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn
giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0 p.25.

Thuốc « Cai Hồng-Khê »

Không trộn lẫn chất thuốc phiện (nhà Đoan đã phân chất), nên ai cũng có thể bỏ hẳn được, mỗi ngày hút một ống bạc thuốc phiện, chỉ
uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa, vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ
chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai lời, xin trả tiền lại gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng-Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ ! Hai câu Sấm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hề
nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai ; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 30, mỗi hộp
0p.60 cũng khỏi dứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khê số 14 cũng khỏi
dứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đầu đầu cũng biết tiếng :

Nhà thuốc HỒNG-KHÊ

88, Phố Chợ Hôm, Hanoi (Route de Hué)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, đan gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp đóng chai
theo phương pháp Âu Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-miên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn trẻ con. Bệnh nào
thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khê dự Hội-chợ Haiphong
năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-Sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội-Tinh-Vàng » và được « Bằng
Cấp Tài Năng » tại Hội-chợ Huế. Có biểu hai cuốn sách thuốc : « Gia-đình Y-Dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc
Hồng-Khê xin nhận kỷ dấu hiệu Phạt 12 tay.

Đại-lý tại Nam-kỳ. — SAIGON : Đắc-Thăng 148 Albert 1er Dakao ; BÉNTRE Tân-Thanh Rue Clémenceau ; THUDAUMOT : Phúc-Hưng-
Thai, VINH LONG : Long-Hồ ; LONG-XUYẾN : Hữu-Thái ; SOC-TRĂNG : Trường-xuân 77 Đại-ngũ ; MYTHO : Mông-Hoa ; CÁN-THƠ : An petit gain ;
BAC-LIÊU Trang-hiếu Nghĩa ; RACH-GIA : Vạn-Hóa Rue Gia-long ; TRA-VINH : Liên-Hiệp thư-quán.

RƯỢU BỔ MẠNH

NÉO - TONIO

Của Bác sĩ PÉRIÉ

Ăn ngon, Ngũ khỏe, Bồi sức, Vượng
thần, Trị rét, Ngừa Lao
Nam, Phụ, Lão, Ấu, đều dùng được.

Bán tại: **PHARMACIE KIM-QUAN**
90 Bonard SAIGON

Docteur **TA-TRUNG-QUÂN**

Tốt nghiệp Trường Đại-học các chứng
bệnh đau răng, đau miệng tại Paris

NGUYỄN LƯƠNG-Y PHỤ-TÁ Ở HÔTEL DIEU

MỞ PHÒNG KHÁM BỆNH

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH ĐAU RĂNG, ĐAU MIỆNG

104, ĐẠI LỘ CHARNER (Tầng nhì)

SAIGON

GUỐC PHÙ-LƯU

BỦ KÈU TÂN-THỜI, NƯỚC SƠN
RẤT KHÉO, GIẤY CỦA CÁC VỊ
HOA-KHÔI. NHÀ CHẾ TẠO:

PHAM-VAN-VIÊN

106, 111 Lagrandière Saigon

Được thưởng mở-đay ở Hội-chợ Nam-vang

Guốc Phù-Lưu bán lẻ tại Chợ-mới, ngang giấy Bô-m
bay số 90-127. Có xe hơi chở hàng đi khắp Lục-tỉnh.

Đồ mặt hàng hóa Bắc-kỳ: valises, cartables,
giày giẻ tân thời.

A Monsieur
H. H. A. AMIL

PROFESSEUR

N° 164 rue Mac-Mahon. — SAIGON

Kính ông,

Tôi xin công nhận rằng :
Monsieur professeur H. H. A. Amil 164
rue Mac-Mahon Saigon, là ông thầy coi tay
màu nhiệm giới hạng nhất, nói đầu có đó,
chẳng sai.

Và là người thầy biết giúp giúp cho ai là kẻ
khô tâm trong đường tình ái.

Chính tôi là kẻ đã mang ơn ông đặc đường
chỉ nẻo, đều gặp mọi điều hạnh phúc.

Nên đứng ra bổ cáo cho hết thầy chỉ em
được hay, ai có tâm sự chi, mau mau đến nhờ
ông thì được như ý nguyện.

Melle JEANNETTE TÂM
MYTHO

Xin thú thật cùng ông rằng
xưa nay việc coi tướng số, vẫn
biết việc ấy là môn khoa-học,
song tôi coi ít có người chịu
nghiên cứu cho đáo để, mà xem
được tương tạn. Phần nhiều có
những người nói dối gạt lấy
tiền mà thôi.

Nhơn dịp tôi đi Saigon, lại
gặp người bạn của tôi, nói ông
xem tướng số đại tài, trăm
chuyện không sai một. Nên tôi
có đến ông xem suốt cả đời tôi,
nhưng lúc ấy tôi chẳng để ý đến.

Chẳng ngờ đến ngày nay tôi
mới biết những lời tiên tri của
ông không sai.

Thật đáng khen, đáng kính sự
màu nhiệm của ông nhiều.

Nay kính

LÊ-THĂNG-HA

Ancien secrétaire à

CAN-ĐƯỚC

(CHOLON)

BIẾT BAO NHIÊU NGƯỜI VÌ KHÔNG THẠO
PHÁP-LUẬT MÀ BỊ TÁN GIA BẠI SẢN ?

Từ nay, sẽ không còn có những điều đáng tiếc ấy nếu mỗi lần có việc gì có dính
đến pháp-luật, mỗi người không thạo đều đến cố-vấn nơi :

Cabinet d'affaires PHAN-VAN-THIET
43, rue Aviateur Garros. — SAIGON

PHÒNG-VĂN BIỆN-SỰ PHAN-VAN-THIET CHUYÊN LO :

Chỉ vẽ về pháp-luật, hình, hộ, thương mại và lao-dộng. Chỉ vẽ về luật cai trị (làng,
tổng). Làm đơn, trạng đủ thứ để kêu nài về mọi việc. Làm lý-doán biện hộ trong
những việc thừa kiện không có muốn trạng-sư. Làm văn-tự về các thứ khế ước, giao
kèo. Chỉ vẽ về việc gia-đình : cha con, vợ chồng, anh em, gia tài, tương phần, di sản
v.v. Muốn trạng-sư dùm khi cần mà không lấy huê hồng.

Lo lắng tâm tình — Giữ sự kín nhiệm cách tuyệt đối

Chữ-nhiệm : **PHAN-VAN-THIET**
CỦ-NHON-LUẬT

Tốt nghiệp Cao Đẳng Thương Mại Pháp Quốc

Tác-gia sách "Luật Hộ Nam-kỳ", "Án Tòa Hộ"

"Việc Làng Tổng", "Luật Lao-Động" v.v. đã

được vô số lời khen tặng của thượng-lưu Pháp Nam.

N.B. — Mỗi lần hỏi về pháp-luật một việc chỉ tốn 5 đồng. Nếu có làm đơn, trạng,
lý doán, văn tự thì tính công riêng từ 15 đồng tới 100 đồng. Có làm việc mỗi tính
piên, không làm dùm mà cũng không hề gạt gẫm thân chủ. Ở xa xin viết thư nói rành
rẽ và gửi số tiền bằng mandat.

181 hơn các thứ savon tốt

Fabricant : **F. VAN-VO-VAN**
164, rue Colonel Boudonnet (ngang ga xe lửa Saigon)

Téléphone : 21.475

Sâm Nhung Bách Bồ Hồng-Khê

Lấy tinh chất ở cơ-quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng
nó dần ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngũ
yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương
cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lạnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Bà nào nuôi
con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thổ đùn cũng khỏi cả. Trẻ con
dùng thuốc này sạch cam sùi, bỏ ti, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay
bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bồ Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn ; các ông dùng thứ bao sập vàng, các bà dùng thứ bao sập trắng. Mỗi ngày ăn
2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiêu với chén nước trà. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng - Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiền, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm-Nhung với các vị
thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », « liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ
thai. Làm cho người vô tình lạnh dạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn
chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh
thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn
giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0 p.25.

Thuốc « Cai Hồng-Khê »

Không tròn lần chất thuốc phiện (nhà Đoan đã phân chất), nên ai cũng có thể bỏ hẳn được, mỗi ngày hút một ống bạc thuốc phiện, chỉ
uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa, vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ
chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai lời, xin trả tiền lại gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng-Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hề
nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai ; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 30, mỗi hộp
0p.60 cũng khỏi dứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khê số 14 cũng khỏi
dứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đầu đầu cũng biết tiếng :

Nhà thuốc HỒNG-KHÊ

88, Phố Chợ Hôm, Hanoi (Route de Hué)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, đan gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp đóng chai
theo phương pháp Âu Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-miên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn trẻ con. Bệnh nào
thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khê dự Hội-chợ Haiphong
năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-Sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội-Tinh-Vàng » và được « Bằng
Cấp Tài Năng » tại Hội-chợ Huế. Có biểu hai cuốn sách thuốc : « Gia-đình Y-Dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc
Hồng-Khê xin nhận kỷ dấu hiệu Phạt 12 tay.

Đại-lý tại Nam-kỳ. — SAIGON : Đắc-Thăng 148 Albert 1er Dakao ; BÉNTRE Tân-Thanh Rue Clémenceau ; THUDAUMOT : Phúc-Hưng-
Thai. VINH LONG : Long-Hồ ; LONG-XUYẾN : Hữu-Thái ; SOC-TRĂNG : Trường-xuân 77 Đại-ngũ ; MYTHO : Mông-Hoa ; CÁN-THƠ : An petit gain ;
BAC-LIÊU Trang-hiếu Nghĩa ; RACH-GIA : Vạn-Hóa Rue Gia-long ; TRA-VINH : Liên-Hiệp thư-quán.

— Anh theo đuổi mấy ông, bảo rằng môn nợ danh dự của Samipic không phải là việc chung mà các báo có quyền nói. Vậy thì những việc gì là việc chung để báo giới có quyền nói bây giờ?

Trời ơi! Thiếu gì việc chung mà chúng ta đã g ròi và có quyền nói, để tôi chỉ ra một vài việc cho các anh nghe.

Nề, số này, số mai, số mốt, các anh cứ nói mãi rằng nói Saigon này chỉ có độc toạ Thịnh là một vị lương-y mà cả trăm cả ngàn bệnh-nhơn nên tới, chờ dừng đi đầu. Số này, số mai, số mốt, các anh cứ nói mãi rằng ông hội đồng Nương có làm bánh quốc-nữ tuyệt khéo, có chế sữa đậu nành rất ngon, rồi bây giờ có tờ chức nhiều cuộc du-lịch Đế-thiên hay Hanoi. Như vậy đó người ta mới không lo anh em mình làm dụng cái quyền ngôn-luận tự do, và như vậy đó mới là việc chung mà anh em mình đáng nói và có quyền được nói, các anh nghe chưa?

M.

Tôi sẵn lòng cứu tất cả bệnh-nhơn không ăn tiền

(Bắt luận giàu hay nghèo)

Tôi là HUYNH-HON, thầy thuốc người Tàu, làm nghề thuốc trên 30 năm, nhờ làm lâu mà tôi được nhiều kinh-nghệm, cứu bệnh dễ dàng, nên được phép Chánh-phủ cho tôi cấp bằng làm thuốc ở tỉnh Gia-dinh. Kể từ nay tôi sẵn lòng cứu bệnh cho toa không ăn tiền. Vậy ai có bệnh cứ đến tôi, tôi sẽ bắt lòng trị, bắt luận giàu nghèo. Tôi trị đủ bệnh, lỗi chuyên môn về máu huyết của đàn bà, bệnh tử cung và bệnh đường kính. Tôi giỏi về bệnh ho lao, sức huyết và bệnh siêng, bệnh phong tình và bị nhẩy mũi.

Nhớ đến số nhà 19 đường Eglise ở ngang ga Bà-chiếu, có tấm bảng lớn để chữ HUYNH HON thầy thuốc.

Nên ngừa bệnh Ban - Trái

Lúc này trời nóng nực, trẻ con thường mắc chứng BAN, trong 10 nhà có 8, 9 nhà có trẻ đau bệnh ấy, nếu muốn ngừa rước, hoặc trừ tuyệt gốc, chỉ có thứ thuốc

TIÊU BAN CHÍ THÁNH HOÀN

HIỆU

ICH NGUON DUONG

người lớn, con nít đều uống được, trăm bệnh không sai một. Dám bảo kiết.

Giá rẽ 1 hộp 1 hườn: 0p.15

Còn thứ **NHI KHOA CHÂU PHÁCH TÁN**, chuyên môn trị đủ các chứng bệnh con nít: Phong, Ban, Đẹn, ọc sữa, ỉa nước, nóng, ho, khộc đêm, đau bụng, làm kinh v.v.. nên mua để dành trong nhà mà nuôi con nít, thiệt thần hiệu.

Giá mỗi ve: 0p.20

Nhà thuốc **ICH-NGUON DUONG**
295 Phunhuân-Saigon

Nên nói... Nên nghe...

HỘI-đồng y-tế nhóm ở Hanoi vừa rồi, hình như có cái dự-định hạn-chế các vị thuốc nam thuốc bắc có chất độc và không cho các nhà bào-chế thuốc ta được dùng ngoại-trang là ve, chai, lọ, hộp.

Lại một cách ám-sát thuốc ta. Phải lắm. Một xứ bao nhiêu đời lấy nghề nông làm trọng mà không có nông - quan để chăm nom và làm mực thước cho dân, thật là sự lạ.

Người ta lo phòng những người bán thuốc và chữa bệnh dùng lầm thuốc độc giết người chết oan.

Vậy chứ hình-luật chẳng có khoản trị tội kẻ giết người sao? Và khoản ấy chưa đủ sao?

Các thầy lang và nhà bào-chế ta không xúm lại kháng nghị lúc này thì còn đợi tới bao giờ?

QUAN Tổng-trưởng Mandel đã nghị-định một cái lệ mới, buộc các quan quyền bôn-xư về ngạch cao-cấp, trước khi lên cầm quyền một tỉnh, phải qua bên Bộ Thuộc-địa tập-sự một năm.

Với những vị trưởng quan có tân học thì khỏi nói, nhưng còn lớp quan lớn học cũ, không biết một chữ tây nào, chánh phủ buộc các ông qua ngồi trong các ty viện ở bộ Thuộc-địa để rung đùi ngâm thơ hay là cốt tập cầm dao cầm nĩa ăn theo kiểu tây, để mai sau có dịp ngồi ăn với quan Thống quan Công cho phải cách?

Lại còn số tiền đi lại tốn hao cũng đập vào túi dân mới khổ.

CÁC báo đồn rùm cái tin rằng qua tháng 8 tới đây quan toàn quyền Brévié đáp tàu về Pháp, vì bên Bộ có lệnh triệu về có việc quan hệ.

Những ông này có lẽ được bỏ qua Đông dương thay thế: ông Peyroulon, rồi ông Malvy là kẻ thù số 1 của Mặt trận Bình dân; ông Diethelm từng làm giám đốc Tài chánh Đông dương, hiện làm đồng lý văn phòng của cụ thượng Mandel; ông A-Varenne cựu toàn quyền xứ ta hồi 1926-27.

Có người nói không chừng kẻ vị là quan thống sứ Châtel hay quan thống đốc Pages cũng nên.

NẾU tin tức của chúng tôi không làm thì quan toàn quyền Brévié đã quyết định mở ra một trường chuyên môn về canh nông và lập ra ngạch quan canh nông như ở xứ Bắc đã có ngạch quan giáo-huấn vậy.

Phải lắm. Một xứ bao nhiêu đời lấy nghề nông làm trọng mà không có nông - quan để chăm nom và làm mực thước cho dân, thật là sự lạ.

MỞI rồi, hội Báo-giới Lương hữu (A.J.A.C.) họp đại-hội-đồng đã bỏ thăm đa số (17 chống 6) trục xuất ông phó hội trưởng,

Có người tưởng là ông bạn Phan-văn-Thiết chúng tôi, vì có một lúc Phan-quân lãnh chức phó-hội-trưởng.

Cho khối sai lầm, chúng tôi tưởng không cần gì phải giấu sự thật mà không nói ngay rằng ông phó-hội-trưởng mới bị hội làng báo trục xuất đó, là ông Diệp-văn-Kỳ.

Luôn dịp chúng tôi tưởng nên nói ngay thẳng rằng hội làm việc ấy quá nghiêm khắc.

NGUUYÊN-nhơn chỉ vì có số bạc 100 đồng của một nhà hảo tâm trao tay ông Diệp đề quyền giúp hội. Trong khi quỹ hội trống trơn, không có thể cứu đỡ những anh em đang cứu đỡ, mà số 100 đồng của nhà hảo tâm cho kia không hề được biết mặt mũi cái tử kết của hội ra thế nào. Vì Diệp-quân giữ luôn, tuy nói rằng xài việc này sắm món kia cho hội, nhưng tuyệt nhiên không có một chút chèo giầy gì để làm bằng cớ. Rất đôi hội chờ người đi kiểm doi ba phen, viết thư năm bảy lượt mà người giữ số tiền ấy cũng làm lơ. Rồi bữa đại hội cụ Phó cũng không tôi nói chuyện «thứ khoản» cho hội biết.

Thành ra nhiều người phát đoá, bỏ thăm trục xuất.

Trên kia chúng tôi nói hội xữ với cụ Phó ta quá nghiêm khắc. Vì «thứ khoản» có là bao, nở nào hội xử một cách «cậu tàu ráo máng» như thế.

Biết đâu không phải cụ Phó ta bấy lâu mắc bận viết chương đầu của quyển Nguyễn-trường-Tô mà rũi lãng quên việc hội đi.

Hướng chi 300 đồng về bốn tuồng và cuộc hát tuồng tuồng năm 1932, hội còn bỏ qua được

thay, với cái «thứ khoản» ngày nay có thăm tháp gì mà hội xử gắt quá?

BỮA 12 Juillet, chánh-phủ Pháp đã chánh-thức tuyên cáo cho chánh-phủ Nhật biết rằng Pháp-quốc đã thực-hành chiếm lãnh cù-lao Tây-sa rồi.

Ông Cucherousset chủ báo «Eveil Économique» ở dưới suối vàng chắc phải vỗ tay reo mừng:

— Vậy mà từ 10 năm trước, tôi bảo chiếm cứ Tây-sa đi, các chú thập thò không dám, lại còn ngờ vực, khám xét tòa báo của tôi nữa chứ. Phải chỉ các chú cứ chiếm lãnh ngay từ hồi đó thì bây giờ Tây-sa đã trở nên một nơi quân-sự căn cứ hẳn hoi khiến cho người ta phải kiêng sợ rồi!

HÔM 10 Juillet là ngày tổng-tuyên-cử Dân-biểu Bắc-kỳ, nhơn-dân tỏ ra thái-độ lạnh-đeo lạ thường. Cả châu-thành Hanoi không có một ai đặc-cử, vì không có hai ba phần mười cử tri chịu đi bỏ thăm.

Đủ tổ dân-tám không thích cái viện Dân - biểu giả ngộ đó, mặc dầu đã có nhiều ít sửa sang.

Đến đôi, chính một người Pháp 100 phần 100, nói với bạn đồng nghiệp Effort câu này:

— «Thật ra, viện Dân-biểu chỉ là một thứ bày trò dân «quyền giả dối để cho dân tưởng «rằng chính họ có quyền quyết «định về vận-mạng họ một phần

«Bởi vậy, nếu tôi là người an «nam không khi nào tôi thêm «ra ừ g cử, vì tôi ừ cử khác «nào tôi nhìn nhận cái ấn tuồng «sắp đặt ra đó, nó trái với cái «danh-dự của tôi là một tên «quốc-dân tự-do»

TUỶ theo lệ thường, tuần-báo thì mỗi tháng 4 tuần ra 4 số thôi, nhưng mà mỗi năm gặp năm ba bốn tháng có năm ngày thứ bảy thì «MAI» vẫn ra 5 số, chứ không kiểm có gì nghĩ trốn 1 số. Tức như tháng Juillet này có 5 ngày thứ bảy, MAI ra 5 số, độc-giả và thương-gia để quảng-cáo được lợi mà nhà báo thì phải tốn thêm ra 270 p. 00 nữa.

Chữ đó, độc-giả nên biết dù chúng tôi có rân để làm vui lòng chứ vị ra thế nào?

CỦ theo tin báo Tàu thì Không-quân Tàu mới thêm lực lượng hùng-cường lắm, có tới mấy ngàn con chim máy đã mua ở ngoại-quốc về. Nhưng trong tuần này người ta thấy không-quân Nhật lại bắn phá Quảng-châu, Võ-xương tung búng, mà tuyệt nhiên không thấy có đội phi-cơ Tàu bay lên đối-chiến, chỉ có súng cao-xạ ở dưới bắn lên thôi.

Có lẽ máy bay Tàu nhiều, nhưng mà phi-công chiến trận còn ít chăng?

KHÔNG có mấy ngày mà không thấy báo lâu đăng tin rằng máy bay của họ bắn chìm nay năm chiếc mai ba chiếc tàu binh của Nhật, hoặc ở ngoài biển, hoặc trên Dương-tử-giang. Nếu ai chịu khó cọng lại thì một năm nay Tàu bắn chìm của Nhật có tới 200 chiếc chiến-hạm rồi. Quã vậy thì Hải-quân Nhật tan tành hết rồi còn gì đâu. Vì Nhật đứng vào hàng ba trong thế-giới về hải-quân, kể cả chiến hạm lớn nhỏ ngoài 200 chiếc là nhiều, mà Tàu bắn chìm 200, chẳng hết là gì?

— Nhật là chiếc kỳ-hạm Xuất-vân có tin Tàu nói mình bắn chìm ba bốn lần, mà bây giờ Xuất-vân cũng vẫn còn đó.

100 người bị hết 99 người

Trăm người như một, ai ai cũng hiểu, bệnh di-tinh nó làm cho con người khó chịu hẳn thân mỗi mết, đầu nặng, lưng đau, xương nhức, ăn ngủ không được, hay hồi hộp và đại đêm, mọi việc đều chán nản, có khi biến ra nhiều chứng bệnh khác nữa, bệnh di-tinh rất nên nguy hiểm.

Vậy ai có bị bệnh di-tinh, mòng tinh, muốn ngừa trước và chắc chắn khỏi hẳn. Nhớ tên thuốc **BỒ-DI-LINH** hiệu ĐỨC-TRONG là một thứ thuốc gia-truyền chuyên trị bệnh di-tinh, đau thận rất linh nghiệm bấy lâu nay, uống thường nó làm tinh sung thận bổ, ăn ngủ được nhiều, chứng di-tinh, mòng tinh đau lưng đều hết tuyệt. (Thuốc này linh nghiệm cấp kỳ, uống nó đầu có mơ-mộng với đàn bà cũng không ra nữa). Mỗi ve 1p.00.

Nhà thuốc ĐỨC-TRONG

sở 280 đường Dellefosse
Xóm cũ CHOLON

(Trường học Xóm cũ đi tới 100 thước) Đẻ bán tại Ng-thị-Kinh góc Chợ mới Saigon. Đức - Thăng Dakao và khắp nơi.

NHÀ THUỐC ÔNG TIÊN

Rue Paul Blanchy prolongée Phunhuân - SAIGON - Tél.: 20.773

MỖI BUỔI SỚM MAI VÀ CHIỀU

có thầy chuyên nghiệp coi mạch cho toa chỉ thuốc giùm, trị đủ các chứng bệnh đàn ông, đàn bà và trẻ em, chuyên môn bệnh phong tình, bạch đới, tử cung và kinh kỳ trời sứt của đàn bà.

Mỗi tuần «MAI» tặng chư.vi mua báo lẻ...

12 tấm giấy số Đông-Pháp

TY Quản-lý báo «MAI» đã tính toán kỹ-càng trong số báo bán lẻ ở Saigon Cholon Gia-định cùng tất cả đại-lý Lục-lĩnh Namvang, phía nam Trung-kỳ, trừ ra vừa đủ tiền giấy tiền in rồi, bao nhiêu tiền lời, chúng tôi trả lại độc-giả bằng cách mua vui này:

Mỗi tuần nhà báo tặng lại chư-vi độc-giả 12 tấm giấy số Đông-Pháp, chia ra Saigon Cholon Gia-định 6 tấm và các nơi khác 6 tấm.

Độc-giả mua lẻ, mỗi tuần nếu gặp mua được số nào mà cái khuôn trắng bên đây có nhận con dấu đỏ trên là chữ «MAI hebdomadaire» giữa đề ngày tháng số báo ấy ra, và dưới có hàng chữ «Directeur : Đào-trình-Nhất» thì cắt ngay khoảng đó đem tới hay gởi thư lại báo MAI đổi lấy 1 tấm giấy số Đông-Pháp kỳ hiện tại.

Nếu thấy có con dấu đỏ nhận ở đây thì đem lại báo quán MAI đổi lấy 1 tấm giấy số Đông Pháp

Tư-do diên-dân

chủ-quận một mảy nào thì ngài đã làm rồi, có đợi gì các báo có ý sâu xa kia dạy bảo?

Tiếng chuông thứ nhì về vụ

bất ăn cướp ở quận Đức-hòa

TRÊN vài tờ báo ở đây, người ta đang những bài chỉ trích cái tư cách của quan chủ quận Đức-Hòa. Chúng tôi là một nhóm dân lương thiện, trông nên tỏ bày sự thật, theo ý chúng tôi hiểu biết cho công chúng được rõ, kéo tin theo lời vu oan của kẻ khác mà phải nghĩ lầm tưởng quấy.

Người ta viện cái lý của Don Diègue trong tưởng «Le Cid» của đại văn-hào Corneille viện đề cứu con là Don Rodrigue: «khi cánh tay có lỗi thì phải phạt cái đầu!», nhưng mà nàng Dona Chimène con của Don Gormas là người bị Rodrigue giết, không chịu như vậy, nàng bình vực cái thuyết «ai làm nấy chịu» để xin vua phạt nặng Rodrigue. Các báo ấy thiệt thà quá! Phàm người đứng tuổi thành-niên thì phải chịu trách-nệm công việc làm của mình, còn đồ thừa cho ai được. Mấy tên lính kia dốt nát đại dột mà làm đều không đúng phép nay ra tòa chúng sợ và nghe người ta xúi, phao cho quan chủ quận xúi, nếu chỉ có thế mà quan tòa phải đề quyết cho quan chủ-quận là có tội thì hỏi từ nay ai còn dám làm chức ấy chứ?

Còn nói đến sự «trách-nệm về tinh thần» thì nếu có cũng không thể trừng phạt chủ quận được, bởi vì nó thuộc về phạm-vi luân-lý (morale), mà nếu phải phạt thì ắt là chính quan tổng thống Đại-Pháp cho chỉ quan oàn quyền, quan thống-độc cũng đều không thoát khỏi cái trách-nệm tinh thần ấy.

Nói về pháp-luật, quan bồi-phảm Estève đã bỏn thân đến quận Đức-hòa ăng-kết tron một buổi chiều, nếu có thể bắt tội quan

Muốn nói ra cho được việc của họ, các tờ báo kia kiếm nhiều chuyện thêm bớt đại khái như nói nhà quan chủ quận bắt nhốt 11 ngày v.v... Sự thật nhà quan chủ quận cách khám có đến mười mấy thước tây, lại cách qua bốn năm lớp vách tường có thể nào nghe lời rên than cho thấu! Phương chi, mấy người bị tra khảo có nói rằng họ bị nhét giẻ vào miệng thì mới làm sao la cho được! Đến như sự giam 11 ngày đó là một điều không đúng luật nhưng theo thể thường tòa án chằm chước, bởi vì lắm khi sự điều tra khó khăn không mau mắn được. Vả lại vì kết hai ngày chưa nhứt, và vì mấy người thủ-phạm khai đi khai lại không giống nhau nên sự điều-tra phải dằng daira.

Sự thiệt như vậy, chúng tôi rất lấy làm lạ sao có nhiều tờ báo vì tầm lòng quá nhiệt thành (!!!) nên muốn thay thế vào tòa án mà trừng phạt các viên quan nhà nước, chứ không chịu chỉ làm cái phận sự thông tin của mình!

Quan Chủ-quận Đức-Hòa là hạng người nào? tưởng những ai là người có quen biết với ông cũng đều công nhận tánh tình hiền hậu, lo lắng làm phận sự, đối với nhơn dân rất là công bình ngay thẳng, từ mấy năm nay nhơn dân trong quận được nhờ cũng nhiều. Bởi vậy, trong vụ vừa rồi, vì thấy một vài tờ báo bình vực quyền lợi riêng của mình, mà kích bác ông một cách không đúng đắn, nên chúng tôi mới cất lên tiếng chuông thứ nhì, kéo công chúng hiểu lầm mà có phương hại đến danh giá của người hiền lương.

Một nhóm người dân Đức-Hòa.

những-bức

mỗi tuần của «MAI»

BÀ LÊ-THỊ-ẤN MỘT CÁI THIÊN-TÀI HỘI-HỌA

triển-lãm mà nhiều người phải chú ý có lẽ là cuộc triển lãm của bà Lê thị-Ấn một tuần lễ nay.

Bà Lê là học-trò của họa-sĩ Trang-Hoa: Hoàng-ảo-Ngô tiên-sanh.

Bà học vẽ với Hoàng tiên-sanh chưa đầy một năm mà những bức họa của bà đã khiến cho ta phải ngạc-nhiên và khâm-phục.

Từ ở ngoài bước tới phòng triển lãm, tự-nhiên ta thấy như lạc vào một cái cảnh khác với cái hoàn-cảnh vừa qua.

Ở ngoài là cái không-khí nào nhiệt ròn-ràng của cảnh đời vật chất. Vào trong lại là cái phong-vi êm-dềm trước những cảnh sắc huyền-ảo thiên-nhiên.

Hoặc là một ngọn núi cao ngất lừng trời.

Hoặc là một thác nước trắng trong mát rượi.

Hoặc là đàn chim cất cánh tung mây.

Hoặc là con cá dòn bóng dưới nước...

Cả 5, 6 chục bức họa đều là những hình-ảnh trong vườn-lạc-vật với những loài điều-thú, với những thứ thảo-tùng là những cái đề-tô-diêm cho cảnh ườn hoa đó.

Mỹ-thuật Tây-Phương tuy là mỹ-thuật nhưng vẫn cần có phương pháp khoa-học, nên lấy sự tả-hơn làm trọng.

Mỹ-thuật Đông-Phương là mỹ-thuật thuần-túy, nên sự vẽ chẳng phải chỉ là đề-hình-dùng sự thật, mà lại còn biến hóa cái sự thật đó đi, cho nó thích hiệp với tâm-trạng của mình.

Bởi thế nên ở trường học này mỗi họa-sĩ đều là một thi-sĩ, mà là thi-sĩ tượng-trưng hay lãng-mạn.

Họa-sĩ vẽ tranh cũng như thi-sĩ làm thi, thường không lấy thước mà đo cạnh, nhưng chỉ lấy mắt liếc qua rồi tưởng tượng, cốt sao cho vừa thâu được cảnh-sắc của núi sông lại, vừa ký-thác được những kỳ-tình cao-tử của mình vô đó.

Tôi nhận ra ở những bức họa của bà Lê-thị-Ấn có một cái vẻ thanh-cao nhã-dạm lạ thường. Đứng ngắm bức «Khuyết Vũ» hay là «Đan-Son bạch-phụng» tôi thấy như nhiệm được cái vẻ tinh-khiết của màu lông loài cầm-diều.

AI nhà hát tây đã từng có nhiều cuộc triển-lãm mỹ-thuật, nhưng cuộc

Những đường vẽ của bà già-dẫn mà sinh-luôi, có khi ngang tàng hùng dũng, lại cũng có chỗ uyên-chuyên dịu-dàng.

Trước những bức họa đầy tượng-trưng ta chẳng những chỉ lấy mắt mà nhìn, ta còn phải lấy hồn mà cảm.

Bức «Thủy tinh liêm» có hai con chim con đứng trên mỏm đá nhìn thác nước mình mong chảy xuống và bức «Khó đã chi thu» có một con chim đương ngo-ngác bùi-ngùi chịu cảnh hiu quạnh ở giữa khoảng trời thu, thật đã gây cho lòng tôi những mối bi-thương man-mác.

Trái lại, bức «Anh hùng độc lập» đã vẽ ra ở con diều-hầu có cái chi khi hiên ngang dũng-mãnh. Còn bức «Bầy cá giỡn nhau dưới nước» thì thật là linh hoạt và ngoan-mục vô cùng.

Tôi đương coi, có một bạn nữ-lưu trong chỗ quen biết đứng gần nói rằng:

— «Nếu là đàn ông thì cũng thương. Nhưng đáng này là của một người đàn bà thì thật đáng ngợi khen khích lệ.»

Tôi đáp:

— «Nghệ thuật không chia ra thứ loại. Cái thiên tài có thể ở vào một người đàn ông và cũng có thể ở vào một người đàn bà. Bà Lê-thị-Ấn học chưa đầy một năm mà được như vậy. Nhưng cũng có bạn tu-mỹ vô-tài học mười năm mà không được vậy thì sao»

Tuy nhiên, nội đây hầu hết còn là do những kiểu mẫu của người trước mà họa ra. Bao nhiêu cái hay cái khéo là ở cái hoa tay trời phú bẩm.

Nhưng sự hiểu biết tạo-vật như vậy còn là cách bức. Muốn cho nghệ thuật tới chỗ cao-diệu, tôi tưởng Lê họa-sĩ còn cần phải trực tiếp với tạo vật bằng cả con mắt thông-minh và tấm lòng thi-sĩ.

Họa-sĩ còn cần phải ngao-du sơn-thủy cho nhiều đề-thọ-giao

ngay ở trường học thiên-nhiên thì mới thâu hoạch được lắm hình sắc mà những kiểu mẫu kia còn bỏ sót....

Tôi ra khỏi phòng triển lãm, sức nhớ đến một bài văn ở trong báo «MAI» số «đặc-biệt Phụ-Nữ». Bài đó nhan đề «Đời nội tướng», chính bà Lê-thị-Ấn viết, trong có dẫn bốn câu thơ của Quách-Phác:

«Chàng như mây mùa thu,
«Thiếp như khói trong lò.
«Cao thấp lẽ có khác,
«Một thă cũng tuyệt mù!

Tôi muốn sửa lại câu thứ ba như vậy:

«Tánh chất tuy có khác
«Một thă cũng tuyệt mù.

THIẾU-SƠN

Ba phương thuốc vô song

Lương-y Huỳnh-quốc-Nhơn ở 81 đường Avenue de l'Inspection Giadinh, một vị lương-y rất tinh thông Hán học, đã hơn hai mươi năm nghiên cứu về y-học. Gần đây ông mới phát minh ba phương thuốc, ai dùng cũng đều công nhận là vô song.

1) PHÉ-CUU-TINH, chuyên chữa bệnh ho phong, ho gió, ho lao, ho sưng phổi, ho ra huyết. Ve nhỏ Op.45. Ve lớn 1p.50

2) TAM TANG HOÀN, một phương thuốc đề bồi bổ tinh thần hiệu nghiệm như thần. 1p.20.

3) NGŨ TANG HOÀN, trị hạch đàm, ung độc, mạch lương, bệnh trĩ. Op.50

Hãng làm gạch bông của người Annam

Chuyên môn làm các thứ gạch bông (carreaux en ciment) và granito thiết tốt lại giá rất rẻ,

Cũng có lãnh làm má và mặt bằng đá cẩm thạch nhơn tạo (marbre artificiel) và bằng Granites.

Chúng tôi đã được ban thưởng Médaille vàng, Long Bội tinh của Đức Đại-Nam Hoàng-Đế Bảo-Đại và nhiều cấp bằng ngoại hạng, hạng nhứt của các hội-chợ Huế, Hanoi và Hai-phong. Qui ngài ở xa muốn mua hoặc xin catalogue thì gởi thư thương lượng với chúng tôi rất cảm ơn.

COMPTOIR DES INDUSTRIES RÉUNIES
«CARREAUX IMPERIAL»
BẢO-TRẮC et NGUYỄN-VĂN-HUỆT
68, Quai de Belgique - SAIGON - Téléphone : 21.088

DAINAN KOOSI

XUẤT CẢNG VÀ NHẬP CẢNG
7 et 9, Rue G. Guynemer — SAIGON
M. MATUSITA PROPRIÉTAIRE

CÁC CỬA HIỆU “AU JAPON”

SAIGON HANOI PNOMPENH
46, Rue Viénot 83, Rue des Paniers 2, Rue Ohier
BẮN ĐỦ CÁC THỨ HÀNG HÓA NHỰT-BỒN

TINH THO' CỦA TRONG-MIÊN

HỒ-XUÂN-HƯƠNG

TÔI muốn nói đến một thiên tài kỳ đặc, thánh linh trong văn chương Việt-nam, một thi-sĩ khác thường, mà đến ngày nay người ta vẫn còn bất-công với nàng.

Thơ Hồ-xuân-Hương (1) đã làm cho người ta biết quá nhiều và quá ít. Nhưng người ta có hiểu thấu, đặt đúng Hồ-xuân-Hương ở địa-vị cũa nàng không? Sự phê-bình đối với Hồ-xuân-Hương rất cay chua và dốt nát; đến lời khen tặng nàng thường cũng đáng giận.

Thường thường, và đối với phần nhiều người, nói đến Hồ-xuân-Hương, tức là gọi ra trong trí họ những ý tưởng tà dâm, ô uế. Người ta lấy làm kinh-dị khi đọc Hồ-xuân-Hương, vì cái gì quá đẹp, trên hẳn những sức mạnh thi-từ của người ta thì làm cho người ngạc nhiên hơn là cảm động.

Thơ, hiểu theo nghĩa tinh tế và thanh cao nhất, thơ chỉ là thơ, tôi không ngại ngùng mà ví Hồ-xuân-Hương như một hoa thần dị, mà hương sắc quá nồng nàn, mạnh mẽ, làm cho những kẻ đầu óc yếu không thể thưởng thức nổi.

Một thi-sĩ, một người thật xứng đáng với tên này, cần phải có thiên-tài kỳ đặc, mà bởi đây, thi sĩ là thi-sĩ chứ không phải một người khác được.

Tôi ghét những nghệ-sĩ không có đủ tài-lực để phân biệt nghệ thuật mình với của một người khác: sự đều-đều tầm thường không phải là dấu hiệu của một tài-hoa mãnh liệt. Trái lại, tôi rất ham mê những cơn bão táp, cuồng loạn trong tâm hồn hay xác thịt, để tràn lên mặt giấy những lời thơ, như một sức mạnh không thể ngăn được.

Về mặt này, Hồ-xuân-Hương đã chiếm một địa vị sáng rõ nhất trong thơ annam. Nàng đã biệt lập hẳn một thế-giới với những bài thơ lạ lùng. Mà, không có một vẻ Đẹp nào chẳng liên lạc với sự lạ lùng.

Hồ-xuân-Hương đã tìm thấy sự bày tỏ cái Đẹp, Đẹp của nàng. Nàng đã đặt tư tưởng trong một đối-tượng dễ cảm, điều quan trọng nhất ở xã-hội loài người: vật dục. Vật dục khiến cùng tưởng đến một cách mơ hồ sự khoái lạc và buồn rầu; phát sanh một ý nghĩ u sầu, một nỗi chán chường, hay là trái lại, một ý nghĩ nồng nàn, ham muốn sống, hợp với một nỗi chua chát luyến tiếc, như do thiếu thốn hay tuyệt vọng.

1 - Hồ - Xuân - Hương, thế-kỷ thứ mười chín, cuối đời Hậu Lê. Hà-đông, Bắc-kỳ.

tiếng cười ngạo nghệ bao học chung quanh những bài thơ của nàng, là dấu hiệu chân chính của một sự cách mạng.

Và, trong văn-chương Việt-Nam, từ trước đến nay, và về sau này nữa, Hồ-xuân-Hương đã làm cho không bao giờ người ta quên được nàng, vì thơ nàng là cả một nguồn máu mới lạ đúng của nàng và chỉ là của nàng. Hồ-xuân-Hương đã tả cái đẹp, đặt theo con mắt kỳ đặc và riêng một mình nàng. Sự khác thường của Hồ-xuân-Hương đã bắt người ta phải chăm chú đến nàng.

Cái phẩm-chất phi-thường của Hồ-xuân-Hương, những sự cảm-xúc lạ-lùng đến cái Đẹp đã đưa nàng lên một thế-giới cao cả, biệt lập hẳn nàng với những thi-sĩ ở nước ta.

Và, cái thiên-tài có một không hai của Hồ-xuân-Hương đã ghi tên nàng trong sự rực rỡ, lâu dài.

TRONG-MIÊN

Kỳ sau

THO'...RU' O'U

Tin làng văn

❖ - Chúng tôi đã tiếp được số 1 của báo « Dân » xuất-bản ở Huế, 4 trương giấy khổ lớn. Thề-tài rất đúng đắn.

Xin mừng bạn đồng-nghiệp.

❖ - « **Đi bòn vàng** » của ông Tùng-trai, do Khoa-học Phổ-thông xuất-bản, thuộc và Khoa-học tùng-thơ, là một tập văn ký-sự, tả việc thiết ở Thượng Lèo người ta bòn cát lấy vàng.

Sách dày trên 100 trang cỡ nhỏ, in đẹp, giá 0\$25.

❖ - « **Vui hè** » của xuất-bản-xả Quế-lan mới in ra, do ông Kiều-thanh-Quế biên tập và chủ-trương. Sách dày 100 trang, bìa tốt hình đẹp; nội-dung gồm đủ các thể-tài văn-chương và nhiều công-phu nghiên-cứu: về văn-học, nghệ-thuật, chánh-trị, lịch-sử. Thật là một tập sách ai cũng nên đọc.

❖ - « **Bỉ vỏ** » của ông Nguyễn-Hồng mới được phần thưởng phóng-sự tiên-thuyết năm 1937 của Tự-lực Văn-đoàn, do « **Đời nay** » xuất-bản. Sách dày gần 300 trang, giá bán 0\$55.

PHÒNG KHÁN BỆNH

N° 8, rue Sabourain (ngang hông chợ Bến-thành) — SAIGON

Docteur TRAN - VAN - CHI

Ancien Assistant de Gastro-Entérologie et de Radiologie de la Faculté de Médecine de Montpellier
Ex-Chargé de Consultation à l'Hôpital Suburbain
Diplôme d'Hygiène Médecin Colonial de l'Université de Paris
Membre Correspondant de la Société de Gastro-Entérologie du Littoral Méditerranéen.

CHUYÊN MÔN TRỊ BỆNH :

Bao tử, Ruột, Gan, Kiết, Nội trĩ, Nước đái đường, Nhức mỏi v.v.

DÙNG QUANG-TUYẾN (Rayons X)

Rọi và chụp hình bao tử, ruột v.v.

GIỜ KHÁM BỆNH :

Sớm mai từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 tới 7 giờ.

Tự mình hại lấy mình

Xưa nay ai cũng tin rằng mình có cái số như định. Nghĩa là hóa công đã tạo thì hóa công đã định. Ấy đã đành làm thế nào đến chừng đó cũng khó mà thoát được, hoặc chưa đến số chết thì làm gì cũng khó mà chết cho xong, điều ấy thật khó đoán trước, song ta tự xét kỹ, ta có thể tự mình làm giảm kỷ.

Mỗi một hành vi của ta đều quan-hệ đến sự tồn tại của ta, khi từ gần buổi rầu, lo lắng đều có thể làm giảm số (tồn tại) của ta, 1 ngày, 5 ngày, 1 tháng.

Thực suốt đêm có thể làm hại sự sống từ một đến năm ngày, tùy sức mạnh yếu.

Quý ngài, quý bà, thường thức đêm, để làm việc, hoặc vì cuộc vui chơi, quý ngài, quý bà thấy ngay mất sức nhiều, tâm thần đã đuối, ăn uống không được ngon, đó thật là một sự tổn thọ.

Vậy quý ngài, quý bà muốn bù đắp cái sự hại ấy, muốn sống lâu, không bệnh hoạn, đồng con cháu, không gì hơn là uống thuốc Mạnh Đại-quang là một phương thuốc Đại-bổ khí huyết, uống ít ngày thấy con người hoạt-lực mạnh mẽ khác thường, dùng đường sức hằng ngày thật quý báu vô cùng. Không thuốc nào bị Kíp.

Thuốc Mạnh của Đại-quang Dược phòng có một sự Kép quả hoàn toàn, là vì phần Đường phải dùng các tư thuốc đắt nhất tại Quảng-đông với nguyên chất Sâm Nhung hòa với chất hóa học mà c ra thuốc Mạnh, nên thuốc mới bay thoát mạnh.

Cải tên thuốc Mạnh của nhà thuốc Đại-quang hàng nổi ngoa, vì Bồn đường hết sức gi. tâm

khẩu của, thí nghiệm cũng như sự lịch duyệt trên 30 năm, lại danh tiếng gần cả khắp Á-châu ai lại không biết thuốc hiệu con bướm bướm. Những người khí-huyết khô khan, đau lưng, mỏi nhừ, ti-vị yếu, ăn ngủ không ngon, thần thể mỏi mệt, đờn bà geon gái thời máu me không đều-đủ, dùng thuốc này cho máu me sung túc, trẻ em lâu lớn, ôi ộp, ốm yếu, cho em uống thuốc này định ăn chơi mau lớn. Tóm lại thuốc này người lớn trẻ nhỏ đều dùng được cả.

Một ve thuốc Mạnh giá 0\$50, đổ lộn vào nửa lít rượu (rượu gì cũng được) nó sẽ thành một taur rượu có mùi thơm tho agreeable, dùng với rượu mau thấm: quý bà, trẻ em, nên dùng pha với nước sôi để nguội, uống cũng hiệu nghiệm vậy.

Có trữ nhiều tại tổng cuộc Đại-quang Dược-phòng 27 Bd. Tổng-Đốc-Phương Coolon Cai cuộc 231 rue d'Espagne Saigon và 29 Rue des Cantonais Hanoi; cũng các nơi đại-lý.

Thuốc Mạnh Đại-quang

27 Tổng-đốc-Phương :- Cholôn
231 Rue d'Espagne :- Saigon

Trừ ba mối hại người

BỆNH PHONG TÌNH: Đủ thuốc chuyên môn nhiều năm kinh nghiệm, dầu cho bệnh nặng thâm căn cố đế không còn hi-vọng chữa khỏi, cũng trị lành tận nọc quả quyết không khi nào phục phát, làm cho nỗi danh chấn động là Huế lừng lừng đơn số 1, cho đến người ngoại-quốc cũng phải sửng sờ ngạc nhiên, không dè Annam ta có thuốc công hiệu phi thường đến thế. Bệnh mới mắc trị cho thiệt sớm thì trong một hai tuần là tuyệt nọc.

BỎ GHIỀM Á-PHIỆN: Đông-pháp giới yện hoàn số 19. Một bác sĩ Lang-sa đã thí nghiệm công nhận là phương thuốc phối hiệp rất hoàn toàn đúng phép, ngài cả quyết rằng dầu cho ghiền nặng lâu năm thế nào cũng đều bỏ được dễ dàng không lo sanh bệnh khác.

BỆNH TRẦU, BỎ, HEO: Cứu sống vô số súc vật nhờ. LỤC SỨC HỒI SANH HOÀN số 13 là thuốc mà cha Ignatio Bùi-công-Thích ở Chi-hòa thường mua giúp đỡ cho nông gia và có viết thư chứng nhận là môn linh dược ở Lục-tĩnh cũng hoan nghinh nhiệt liệt.

NHÀ THUỐC ĐÌNH-THÀNH-SONG

112, rue d'Espagne :- SAIGON

Bồn đường dám đem cả danh giá ra mà bảo kiết bài quảng cáo này là đúng sự thật, không thừa thừa chuốt uớt. Có bán các chỗ sau này: PHOMPENH: Trương long Báo dit Xiêu-Bao 47 rue Oh Nha Oum (đường lò heo). Kim-Seng 120 rue Armand Rousseau. MY-THO: Tổ-Tâm 43 route Gocony. TAVAN: Nguyễn-hử 1-Dur. CAI-MON: Nguyễn-văn Bà. TRAVINH: Lưu-tấn-Hòa và Tô-Vĩnh-Tường. CHƠ-LACH: Nguyễn-văn-Ba. VINHLONG: Nguyễn-thành-Liêu. MOCAI: Đoàn-thọ Như. TIEUCAN: Phan-lân-Triệu. BENTRE: Tân-Thanh. SOC-TRANG: Hồng-Điền. CHO-LON: Lai-văn-Thường. BAC LIÊU: Nguyễn-tấn-Biện. HUE: Phở ninh gare, Hiền sĩ Nguyễn-hử-Song.

THIÊN-HÒA BAN-DUỐC

Trị tận gốc các bệnh trái và ban như ban của lưỡi trắng. — THIÊN-HÒA-ĐUỐC. — CHOLON

MAT CUA MUOP ĐANG

Có Sù-Sì, khôn ngoan bậc nhất ;
 Người lấy chồng, cũng « phất » chồng chơi ;
 Phú-Xuân lên mặt hoa-khôi,
 Lễ nào lại chịu ế ỏi cho đánh ?
 Cũng vừa hăm bốn xuân xanh,
 Cũng là nhân-vật Sài-thành kém chi.
 Chơi cũng « một », diễn thì cũng « một »,
 Cũng « tăng-gó », « phước-tốt » như ai,
 Cũng ten-nít, cũng xe hơi,
 Cũng đua xe máy, cũng bơi ghe xuống.
 Ăn chơi kể đã ra tuồng,
 Phen này khóa chặt cửa buồng chờ duyên.
 Anh « cặp-ràng » hăng « Sên » tốt số,
 Được tin cô tuyên-bố nhận lời ;
 Trước sau ầu cũng một đời,
 So đi sánh lại vàng mười, vàng năm.
 Ai dám bảo cô năm không mãi ?
 Ai dám chê là gái ế chồng ?
 Phen này ta lại chơi ngông,
 Dẫu sao cũng gái có chồng lo chi ;
 « Cặp-ràng » ta, hạnh phước ghé ;
 Miếng ngon đâu lại bằng kẻ tới nơi.
 Dù cho hốt hụi vay lời ;
 Cửa hồi-môn đang mấy mươi lo gì ?
 Nợ nhà máy, nợ thì ruộng đất,
 Gia tài kia dễ trật mình sao ?
 Xưa nay khét tiếng tay « đào »
 « Kỹ-sư tốt-nghiệp » đã bao năm trời.
 Phen này quyết trúng mỡ rồi,
 Mỡ vàng rúc rịch ai người biết đâu ;
 Thề mới biết số giàu lo ước,
 Thề mới hay hạnh-phước lộ cầu.

□

Thời giờ đi tựa bóng cầu,
 Giàu sang, hạnh-phước đi đầu thời-gian
 Khi xưa vợ đẹp, chồng sang,
 Giờ nay lục đục tan-hoang gia-đình.
 Khi xưa chớp bóng, « đăng-xinh »,
 Giờ sao « ăn-mãnh » mỗi mình một nơi ???
 « Anh đường-anh, tôi đường tôi,
 Phú-quý đôi ta chầm hết rồi.
 Tiến bước, em lên đường lãng mạn ;
 Khuyến anh kết bạn « túc » đầu
 hoi

ĐỒ-GÀN

AI MUỐN HỌC THÊM PHÁP-VĂN?

Xử mình hiện giờ, mỗi việc gì cũng phải dùng tiếng Pháp và giao thiệp với người Pháp hằng ngày, mà học lực Pháp-văn mình kém, nhiều khi bức tức. Giờ phải học thêm mới được.

Vậy thì cái tin này quý-vị mừng lắm.

Ông NGUYỄN-PHAN-LONG sẵn lòng dạy học Pháp-văn bằng thư (par correspondance), bằng cách rất dễ hiểu và mau tiến tới.

Tiền học mỗi tháng 10p. Viết thư xin thọ giáo và đóng tiền học tại địa-chỉ : n. 11 rue des Jardins Saigon.

Có đều xin quý-vị hiểu rõ rằng cách học này chỉ để riêng cho những người lớn tuổi, hay đang làm việc và sẵn có học lực khá khá, giờ muốn học thêm cho giỏi, hoặc để đi thi bằng cấp trung học hay thi lên ngạch trên (cadres supérieurs) trong các sở của Nhà-nước. Những người học còn kém, cùng là anh em đang học các trường công trường tư, thì ông Nguyễn-phan-Long không nhận dạy. Xin miễn viết thư.

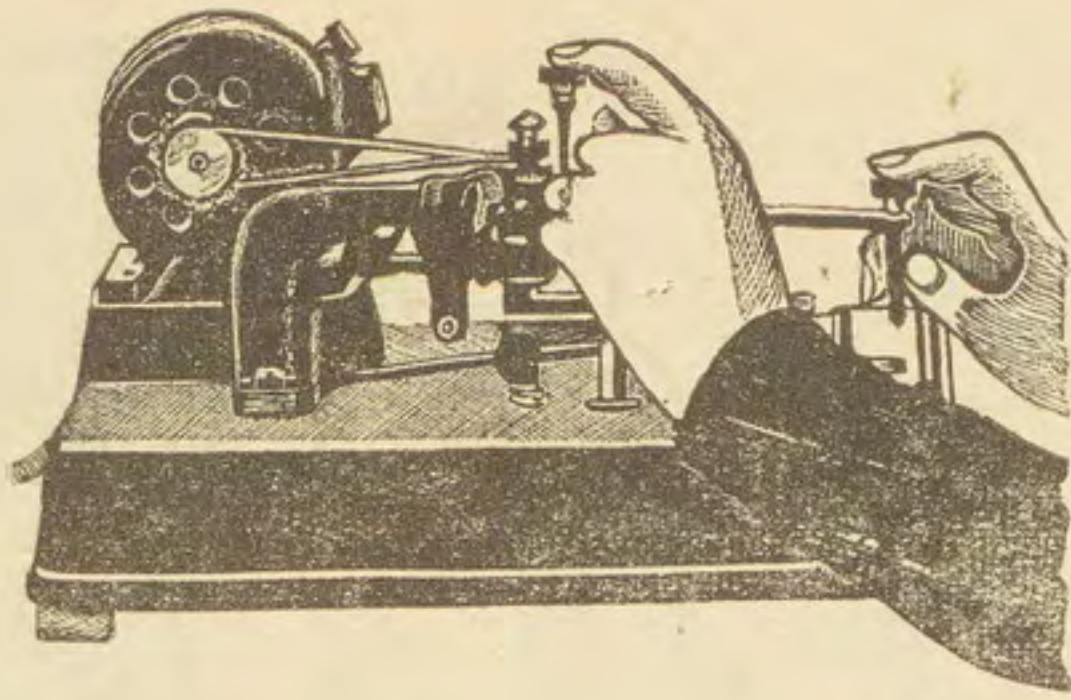
Nên dùng thứ dầu sơn

RESISTANCO

Vừa láng, vừa bền, vừa rẻ tiền

NHÀ MÁY CHẾ TẠO
HAI - PHONG
 (Tonkin)
 Còn cần nhiều
 đại-lý ở các tỉnh

Bán sỉ và bán lẻ
 ở hiệu
NGUYỄN-SƠN-HÀ
 97 rue Charner - SAIGON
 Téléphone : 21.786

CÒN GÌ QUÍ BẰNG

Còn gì quý bằng một món quà quý như bút máy, đồng hồ, đồ vàng bạc

mà trên lại có khắc một hàng chữ máy diên ở tiệm :

TRẦN-NGUYỄN-CÁT
 81 Boulevard Charner 81 - SAIGON
 Có sửa và cho mượn máy đánh chữ.

Chúng tôi đọc

« GIO ĐẦU MÙA » của THẠCH-LAM

Dông-Chi

LÀU nay tôi đọc truyện thiếu hụt và những nỗi băn khoăn, hồi hộp trong tâm. Tác-giả đã nhìn đến lũ dân nghèo, và yêu họ một cách tha thiết, thành thật. Tác-giả đã âu-yếm, yên ủi họ như một vị lương-y săn sóc người bệnh. Bởi thế mà Thạch-Lam đem sự nghe thấy, trông thấy và sự rung động của tâm hồn diễn tả một cách ngay thẳng. Tác-giả đem hết nỗi lòng kín đáo, và giấu đi thuật lại những cảnh - trường quanh mình.

Đọc, tuy không đem mình vào vai chủ - động trong chuyện, nhưng cũng rất cảm động.

Đến truyện ngắn của Thạch-Lam lại khác hẳn. Tác-giả công nhiên vạch hẳn ra một lối mới, không theo khuôn sáo mà tả những cảnh về ái tình với một lối văn nồng nàn, say sưa. Không theo một thể tài bó buộc chặt hẹp để thiếu sự thành thực. Tác-giả để cho tâm hồn mình được tự do rung động trước những cảnh hăm hở thương của hoàn cảnh xã-hội, cũng như trong thâm tâm. Lời văn không cầu kỳ, rườm rà; trái lại, rất gọn-gàng, giản dị. Nhưng tác-giả đã khéo phò diễn và kết cấu mà câu chuyện đọc lên, ta nhận thấy trong dạ phải bồi ngùi cảm động. Một sự cảm động tha thiết vô hạn.

Tôi nói những mẫu truyện ngắn của Thạch-lam tâm thương, nó không phải ở ngòi bút tâm thương, mà chính những chuyện xảy ra rất tâm thương. Nhưng lại là một câu chuyện tâm thương trong sự thương tâm, nên giá trị nghệ thuật của tác-giả vì vậy mà cao quý, cũng vì vậy mà tôi nhận thấy giá trị của nó.

Thạch-Lam chỉ đem những trạng thái biến đổi của tâm hồn, của xã-hội mà chỉ cho người đọc thấy những sự đau đớn, trống trải của cảnh nghèo nàn,

thiếu hụt và những nỗi băn khoăn, hồi hộp trong tâm. Tác-giả đã nhìn đến lũ dân nghèo, và yêu họ một cách tha thiết, thành thật. Tác-giả đã âu-yếm, yên ủi họ như một vị lương-y săn sóc người bệnh. Bởi thế mà Thạch-Lam đem sự nghe thấy, trông thấy và sự rung động của tâm hồn diễn tả một cách ngay thẳng. Tác-giả đem hết nỗi lòng kín đáo, và giấu đi thuật lại những cảnh - trường quanh mình.

Vì thế mà Thạch-Lam đã đỡ tránh khỏi, không bị lôi cuốn bởi một lối văn đề phụng sự cho một hạng người. Nghĩa là tác giả không đi vào một con đường đã nhiều người đi, để kể những chuyện thần tiên kỳ dị, hay phong tình lãng mạn. Thạch-Lam không ngần-ngại gì mà nói ngay cho người ta hiểu rằng văn-chương tư tưởng « không phải là một cách đem đến cho người đọc sự thoát ly hay sự quên » mà nó là « một thứ khí giới thanh cao và đặc lực mà chúng ta có, để vừa tố cáo và thay đổi một cái thế giới giả dối và tàn ác ».

Đây là quan niệm của Thạch-Lam, trong tập truyện ngắn « Gió Đầu Mùa » tôi đã nhận thấy như thế.

Và, cũng bởi có một quan-niệm mới mẻ, thành thực ấy, mà tôi đọc truyện ngắn của Thạch-Lam thấy trong lòng khoai trá lạ lùng. Có lúc say mê thấy mình như đang đóng một vai chủ động trong truyện. Hay bao nhiêu tâm sự của mình như đã bị tác giả nhìn thấy rồi. Tôi phải cho Thạch-Lam là một nhà phân-tâm-học, đã thấu rõ sự rung động của tâm hồn, trong mỗi trường hợp rất hòa hợp với cảnh ngộ và thời đại.

Tôi rất thích viết truyện ngắn, nhưng sau khi đọc « Gió Đầu Mùa » rồi, thấy mình còn cách

xa với tác giả của nó rất nhiều. Vì, Thạch-Lam với một văn tài mới mẻ, dồi dào, đã cao đảm vạch rõ những tiềm tàng, bí ẩn giấu kỹ ở tận đáy lòng. Đã vạch rõ những chỗ rất thích hợp với tâm lý mọi người. Nay, nếu đem ví Thạch-Lam với những nhà văn có danh tiếng như Romain Roland, Paul Bourget là một sự quá đáng. Nhưng phải nhận Thạch-Lam là một nhà văn đã mở ra một kỷ-nguyên mới.

Xem như tác giả tả một thanh niên trong « Những ngày mới » bị cảnh phồn hoa quyến rũ, lẫn lộn mãi giữa chốn thành thị, tưởng là sẽ kiếm được một sự sống đầy đủ, để đem mình đến cõi hạnh phúc. Nhưng không ngờ chỉ là một con đường đem thiếu niên đến chỗ ịch kỷ, và bất mãn mà thôi. Con đường chánh đáng hơn là chàng đã biết chung với mọi người cực khổ trong đám nông-dân, để tìm sung sướng trong sự khổ. Tác giả đã đặt sự sung sướng của Tân vào một đám dân cày, chất phác thực thà và suốt ngày phải chân lấm tay bùn. Trước cái cảnh giác hồn nhiên ấy, tác giả để cho Tân « sung sướng nghĩ đến những ngày đầy đủ của mình ở chốn thôn quê này. Một cuộc đời mới đang đợi chàng... »

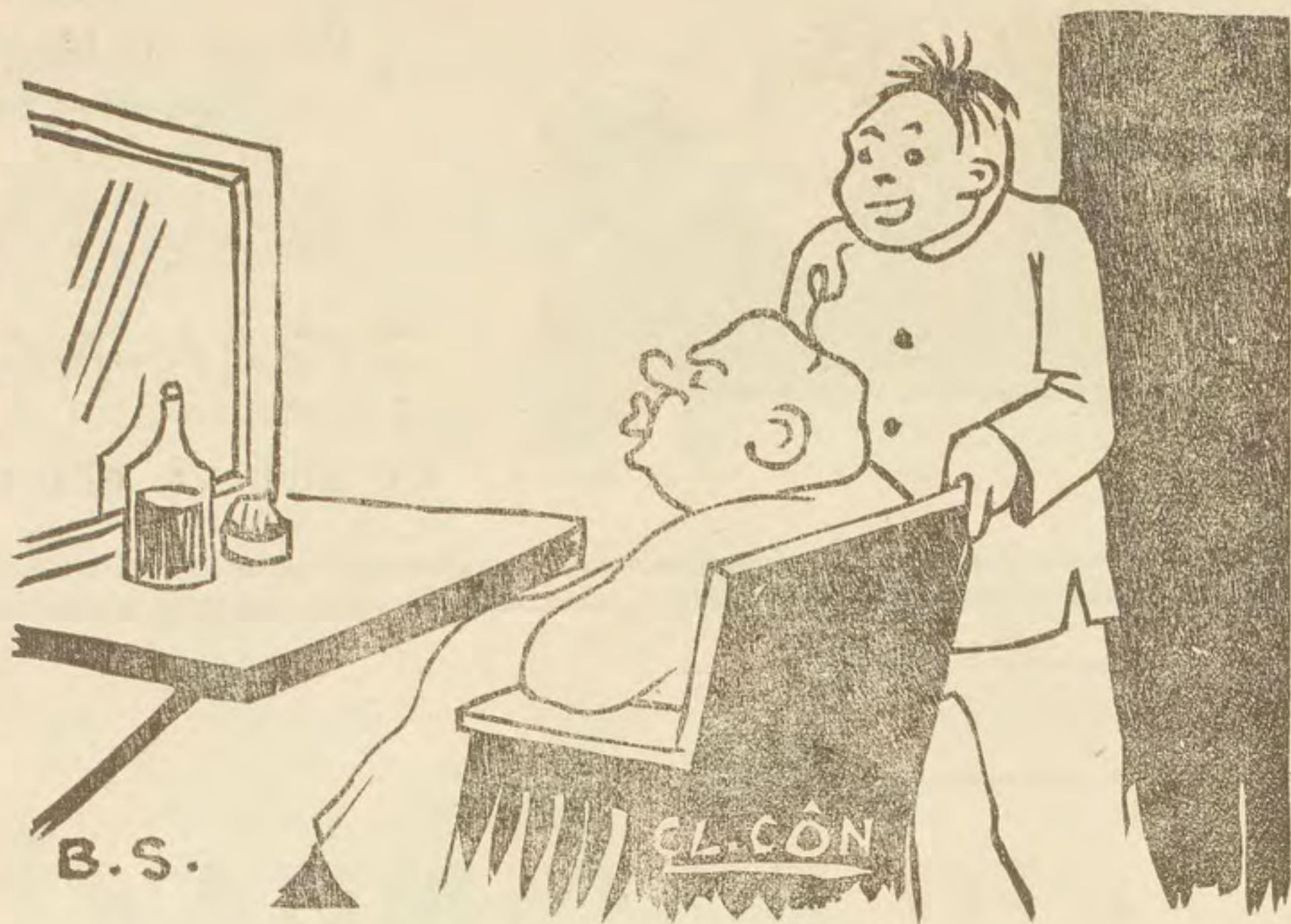
Tiếp theo chuyện Tâm trong chuyện « Trở về » lại trái ngược hẳn. Tác-giả khéo tả một anh chàng văn-minh nửa mùa. Bả phồn hoa, đô-hội, đã quyến rũ con người đáng ghét ấy quên cả anh em họ hàng. Cho đến người mẹ đẻ ra mình cũng quên luôn.

Tôi khen nhất là tác giả đã khéo tả những cử chỉ của một hạng người học thức dở dang, đã tự phụ mình là văn-minh, mà có những cách hành động lỗ lã, ngớ ngẩn, bày tỏ sự ngu ngốc, dằn dặt của mình một cách đáng ghét. Chính những cái rơm ấy, hình như ngày nay đã làm cho một số thanh-niên quên cái bản-ngã của mình cũng như lời tác giả đã nói : « Phong cảnh đồng ruộng hai bên đường vun vút trở lại sau, như càng làm xa cách chàng với cảnh thôn quê cũ. »

Đến chuyện Bào trong « người bạn trẻ » lại là một câu chuyện thương tâm và cảm động nhất. Chính câu chuyện này, tôi nhận

Xã-Xệ muốn hớt tóc « một »

— Đòi văn minh mỗi việc người ta đòi « một » hoài. Vậy anh định hót đầu tóc tôi theo « một » nào bây giờ đây ?

Phan-Sào-Nam tiên-sanh

dịch 2 bài thi của người Triều tiên

Chúng tôi thấy trong báo « *Tiếng-Dân* » tuần rồi có đăng mấy bài của cụ Phan-Sào-Nam dịch hai bài thi chữ Hán của một người Cao-ly, vậy xin phép bạn đồng-nghệp ở kinh-dô cho trích ra để chư-vị độc-giã báo « *MAI* » cùng xem.

Gần đây trong báo « MAI » có đăng bài thi Hán văn của người Triều tiên, và khuyên bạn đọc dịch ra quốc văn. Tôi nghĩ không, vô sự, dịch ra vài bài gởi đăng báo « TIẾNG-DÂN », gọi là đáp lời rao của bạn « MAI ».

SÀO-NAM

Dịch bài thứ I

1) Kia ngựa đồng đầu trót
khóc ù
Thành hoang lửa rập tằm quay
đầu
Xác hồn nghĩa vụ này ai tá!
Gươm sủng anh hùng sẽ chốn
nao!
Đau quá triều xưa tro đất đá
Khổ ghê trai mới rất cô hầu
Bốn ngàn năm ngủ, mình nay
tỉnh
Gió lớn ca hoài ruột xót đau!

2) Ngựa đồng ơi hỡi khóc cùng
ma
Lúa rạp thành xưa nở bước
qua
Con nước mấy ai chôn xác
sống
Binh trời nào chốn trở gan già
Ngán thay sông núi còn như cũ
Đau quá thầy ông rất hóa bà
Minh cũng bốn ngàn năm giặc
tĩnh
Hồi hồi gió lớn khóc vừa ca.

3) « Ngựa đồng » ơi hỡi giọt
khôn ngần
Động môi thành xưa tẩm bước
chân

Sanh tử nầy ai đền nợ nước
Anh hùng nào chốn phất cờ
Giang sơn xưa ngán đồ trên
Nhân vật nay ghê bạn dưới
Ngũ bốn ngàn năm mình mới
Đầu lòng gió lớn hát kêu rên.

Dịch bài thứ hai

1) Nước mắt nhà tan nổi thiết tha
Giòng sông man mác máu hồng pha
Gươm dao tẩm nhắt ba tuồng cũ
Mây khói buồn trông bốn mặt xa
Xương vổ sống côi đau lữ bé
Sọ dầu vút nồng khóc tay già
Thù sâu chắc có ngày rồi trả
Hồn giống vàng ơi trở lại mà !

2) Nước mất nhà tan xót tắc
gan
Giòng sông giọt máu hảy lan
man
Gươm dao sứt cũ khôn lần
mũi
Mây mạng tuồng nay chữa
cổn màn
Vỏ xác binh dân đau sống troi
Sọ đầu chí sĩ khóc quăng oan
Bề thù lấp cặn e rồi sẽ,
Hồn giồng vàng ca khúc khải
hoàn.

Son thoa môi **THO RADIA**

Cấp môi lại còn dịu dàng hơn da mặt.
 Bởi vậy phòng thí-nghiệm THO RADIA theo phương-
 pháp khoa-học chế ra son thoa môi đã đẹp lại đúng phép
 vệ-sanh.

Son thoa môi **THO RADIA** bôi rất dễ, không làm khô và dày môi, giữ cho cặp môi đặn luôn luôn dịu dàng và đẹp đẽ. Son thoa môi **THO RADIA** để trong một thứ bao đẹp và tiện, có thể dùng mãi mãi.

Có năm màu khác nhau đặng quý bà quý cô dùng theo ý muốn :

Màu cam, màu hơi đậm, màu đậm, màu hơi thẫm, và màu thẫm

BINH LAO

Ai lỡ mắc bệnh lao, mà đã chạy đủ thầy Tây Nam, nhưng tiền hết bệnh vẫn còn.

Ai cảm thấy thân hình càng ngày càng ốm, ấy là lúc vi-trùng ho
lao « bacille de Koch » khởi sự hoành hành trong tạng phổi ta.

Tóm lại là bình nhơn hoặc phải cơn khúc khắc, hoặc ho khạc đàm trắng, xanh, vàng, đôi khi khạc ra máu.

Thì hãy tìm thuốc lao của cụ Trịnh-bãi-Long (nội tử của ông đốc-học Trịnh-văn-Hào) mà dùng. Trọn đời ông đã cứu muôn ngàn người mắc bệnh ấy đều mạnh. Mỗi gói 3p.50 uống hằng 10 ngày.

Có gởi hán nơi ông Trịnh-văn-Hào directeur école.

Villa n° 110 rue Vassoigne Tân-dĩnh -+ SAIGON

MỘT PHƯƠNG LẬP BỐN

có bảo đảm chắc chắn, vững vàng mà lại mỗi tháng, có hy vọng trúng một số vốn lớn đây là về mọi cách thức P mà

Hội Văn Quốc Tiết Kiêm

Hội tư bản chiến theo chỉ dụ ngày 12 APRIL 1916
vốn đã đóng tấ : 1 triệu lạng bạc và 8.000.000 quan tiền Pháp
Hội quán : 7, Đại-lộ Edouard VII ở THƯỢNG-HẢI
Hàng chính ở Đông-pháp : 26 đường Chaigneau - SAIGON

Sở thương mại Saigon 20
giúp cho quý ngài dựng gậy ra

400 \$	mỗi tháng đồng	1 \$ 00	5.000 \$	mỗi tháng đồng	12 \$ 50
500	—	1 25	6.000	—	15 00
1.000	—	2 50	7.000	—	17 50
1.500	—	3 75	8.000	—	20 00
2.000	—	5 00	9.000	—	22 50
3.000	—	7 50	10.000	—	25 00
4.000	—	10 00			

Vé này định lãnh vốn mục-dịch (từ 400 \$ tới 1.000 \$) bởi cuộc xổ số hằng tháng, hay là khi mãn hạn (25 năm) nếu vé không 당첨 trúng ra trong 300 cuộc xổ số hằng tháng.

HỘI BẢO ĐÃM 12 CUỘC XỔ SỐ MỖI NĂM

Về tiết kiệm cách thức P động dự cuộc xổ số hàng tháng từ tháng đầu mới mua. Như vậy nên người mua vé, chẳng những chắc chắn sẽ động lập nên một số vốn, mà lại có hy vọng động lập tức một số tiền to (400 lần số tiền tháng đã góp nếu vé trúng ra trong tháng đầu).

PHẦN LỢI KHÁC CỦA VÉ TIẾT-KIỆM
của

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

ĐÔI CHỮ DỄ DANG, khơi tổn hao rắc rối chỉ hết
CÓ GIÁ CHUỘC LẠI khi đóng góp được hai năm.
ĐĂNG VAY 90 %, số giá chuộc về.
ĐƯỢC BẮT ĐÓNG LẠI, trả số góp tre và tiền lời hay là gia ký hạn
ĐƯỢC CHIA HƯỞNG LỜI CỦA HỘI bởi cuộc xổ số phụ hay là tặng thêm số bảo kiết
ĐƯỢC ĐÓNG GÓP TRÈ MỘT THÁNG

SỐ VỐN huồn lại bởi cuộc xổ số tới ngày 31 Dec. 1937 gần.....	455.000 \$
TIỀN LÒI đã chia ra cho người cầm vé ở Đông-Pháp tới ngày 31 Décembre 1937, gần	72.000 \$

SỰ BẢO ĐẢM CHO VÉ TIẾT KIỆM
của

hội vạn quốc tiết kiệm

Số vốn đã đóng tất cả: **2000.000 \$** Động - sản và bất - động - sản ở Đông - Pháp tới ngày 31 Décembre 1937 **2.403.548 \$ 30**

hội vạn quốc tiết kiệm

Chi nhánh : SAIGON, 26, đường Chaigneau ;
HANOI, 3 ter Phố Tràng thi ;
và nơi Đại-lý khắp cõi Đông-pháp.

Về đàng lượng cũng như về đàng phẩm
LÃNH NAM-KỲ ẲN DỨT HẾT CÁC THỨ LÃNH KHÁC
Dùng rồi mới biết — Có bán khắp nơi.

TỔNG PHÁT HÀNH
TRẦN-LOI-KY
N° 38 Boulevard Bonhoure
CHOLON
Téléphone : 30.913
CÓ BÁN KHẮP NƠI

COP BIẾT SỢ TÂY

Nhắc chuyện xưa

CÂU CHUYỆN "PHÁP-NAM HIỆP-TÁC" VỚI ÔNG LANDRU HƯƠNG CẢ TẠI CAO-LÃNH

NĂM ấy là năm tôi chưa ra đời, bởi vậy chuyện này chỉ là chuyện tôi được nghe nghiêm thân tôi thuật lại, nay chép ra đây, ngoài cái mục đích tiêu khiển, dễ thường không phải không có chút ít lý-thú vậy.

Thuở ấy, người Pháp mới thôn-tĩnh xứ Nam-kỳ. Ở quận Cao-lãnh — ngày nay gọi là quận Chơ khi xưa chỉ là một cái chợ gồm mấy làng kể cận như Mỹ-Trà, Hòa-An, Tịnh-Thới, An-Bình vân vân —, ông Phạm-công-Khanh vì như một ông Vua nhỏ, kiêm cả chức quân-bộ-đạo và chức chủ-trưởng làng sở-tại.

Ông làm chủ-trưởng được vài năm thì bên Pháp có qua một người lấy tên Landru (không hiểu có dính dấp dòng họ chi với tên Landru giết 11 người tỉnh Seine Pháp xứ từ hồi năm 1922 hay không!). Ông này nghe nói như có tính bà con với ông Dampierre đương làm tham biện chủ tỉnh tòa bố Sacdec. Ông Dampierre cho ông Landru làm chức đốc học tại Cao-lãnh.

Trường là trường tổng, nhưng học trò đông, bởi vậy quan chủ tỉnh dạy bốn tổng liên cận phải xuất công-nhờ ra mỗi tháng trả cho ông đốc 80 đồng. Ông Landru — người tây thứ nhứt và độc nhứt làm việc tại Cao-lãnh — là một người thông minh và khôn ngoan lắm. Ông kết giao với mấy vị trưởng-lão học thức trong làng, chỉ trong nửa năm mà ông nói tiếng annam thông thạo không sót một tiếng nào.

Ông lấy vợ annam, và học tất cả phong tục tập quán bản xứ, mà ông nhìn nhận là đẹp. Ông hay đi lại chơi nhà ông Quận-Khanh, ông Chiêu-Thành, v. v... Ông Chiêu-Thành này là cháu học xuất thân, vốn là một vị túc-nho, trước có làm một khóa hội đồng địa hạt. Học trò và dân em của cụ Thủ-Khoa Bùi - hữ - Nghĩa, ông Chiêu-Thành, có khoa ngôn ngữ và tánh tình ngay thẳng, nhơn dân trong xứ ai cũng kính trọng cho đến ông Landru cũng khâm phục, kêu ông bằng chủ, mỗi đêm mỗi lại nhà đàm đạo không biết chán.

Ông Chiêu-Thành trả lời : Ông cả Landru ung dung trả lời : — « Phải, thẳng Ba mầy giỏi lắm, dư sức làm hương-bào ; nhưng tao tiếc không thể làm cho mầy vui lòng được, bởi vì làm người trước phải lo xử việc nhà rồi sau mới lo việc xã-hội. Mầy rất có phước mà có một người cha như chú hội đồng, nhiều học thức, lắm kinh nghiệm như tao đây mà còn phải thương ngày đến nghe lời dạy bảo ; còn mầy sao dám khinh rẽ, hỗn hào. Vậy làm phận sự làm con chưa xong thời còn mong gì làm phận sự đàn anh của dân chúng ? »

Việc sau này lại chứng tỏ cái tánh kính trong lễ-giáo annam của ông Landru. Ông Chiêu-Thành có một người con trai giỏi dẫn nhưng hung dữ thường hay ngỗ-nghịch, cãi lầy với cha. Bữa nọ, ông cả Landru lại măm hút chơi ở nhà ông Chiêu. Cậu con trai của ông Chiêu mới ra thưa với ông :

— Bẩm cả, tôi tuy còn nhỏ nhưng làm ăn giỏi, có nhà cửa đang hoàng, tôi xin cả cho tôi làm chức hương hào đương khuyết, tôi hứa sẽ làm xong phận sự.

Ông cả Landru ung dung trả lời :

— « Phải, thẳng Ba mầy giỏi lắm, dư sức làm hương-bào ; nhưng tao tiếc không thể làm cho mầy vui lòng được, bởi vì làm người trước phải lo xử việc nhà rồi sau mới lo việc xã-hội. Mầy rất có phước mà có một người cha như chú hội đồng, nhiều học thức, lắm kinh nghiệm như tao đây mà còn phải thương ngày đến nghe lời dạy bảo ; còn mầy sao dám khinh rẽ, hỗn hào. Vậy làm phận sự làm con chưa xong thời còn mong gì làm phận sự đàn anh của dân chúng ? »

Nói thế rồi ông không cho cậu ấy làm hương-hào.

Ông Cả Landru lại có chí kinh doanh sự nghiệp, yên cầu ông Kho bạc tên Mathurin xuất tư bản cho ông mở một sở đất to ở Cao Lãnh, bây giờ còn kêu là « đất ông Kho ». Mỗi ngày chứa nhứt, ông coi ngựa lên đó mà chăm nom việc làm của Tá-điền.

Rồi thay, một bữa kia, ông té ngựa rồi mang bệnh từ trần luôn. Tính ra ở Cao-lãnh trên mười lăm năm mà không có về tây một lần nào. Ông lấy vợ annam là Cô Mười, sanh được một đứa con gái, đặt tên con Bê, sau khi ông chết thì cô gái ông cũng đau mà chết luôn.

Xét cho kỹ, ông Cả Landru là một người có đầy công với xứ Cao-lãnh và với chủ-nghĩa Pháp, Nam hiệp-tác lắm. Không kèn, không trống, ông thực hành thuyết ấy một cách rất có kết-quả. Trước kia, nhơn mấy bài yêu cầu của tôi trên báo « Tân-Văn » quan thống-đốc Pagès có ra nghị-định xuất bạc công-nhờ ra mà làm bia kỷ niệm cho ông Quận Khanh. Giữa lúc có nhiều người coi rẻ cái thuyết Pháp-Nam hiệp-tác như lúc này, tôi tưởng nay quan thống-đốc cũng nên cho dựng một tấm bia kỷ-niệm ông cả Landru nữa cũng đáng lắm.

Cái cử-chỉ ấy sẽ là một giọt nước miếng nhỏ trong mặt cái hạng người Pháp dốt nát — vì bao giờ thứ người ấy cũng là đồ vô học — đã khi thị dân annam thú quá. Khi thị dân annam trong lúc Nhứt-bổn liệng trái phá ở đảo Hải-Nam, không phải ngu dốt thì còn là gì nữa ???

PHAN-VĂN-THIỆT

(1) Dưới mục « Nhắc chuyện xưa » từ rày chúng tôi sẽ tóm gộp tài-liệu mà viết nhiều bài vui vẻ, thú-vị —

ĐI CHƠI CHỢ LỚN DỰ TIỆC TRUNG-HOA

Ái đã đi tới Chợ-lớn, mà chẳng hề bước lên « Thái-Hồ-Lầu » thì cũng thiệt ! Vì chốn này : đã dành sẵn đủ thức ăn-trần hải-vị, để cho ta cùng bạn-hữu năm ba đánh chén trong khi nhàn-hạ, chẳng những món ăn đẹp miêng, thức uống đủ mùi, mà lại một tòa nhà nguy-nga : lầu cao sảnh rộng ; Có vườn hoa đẹp, có gió thanh-tân, muốn an-bộ dương-xa, lại sẵn sàng thang-diễn. Ta có thể đến đây :

Khi chén rượu, khi cuộc cờ, (có đề sẵn cờ tướng) ;

Khi xem hoa nở, Khi chờ trăng lên !

Thật là vô-cùng hứng-thú, lắm đều thanh-tân !!

@@@

Ban ngày từ 12 giờ trưa đến 3 giờ chiều :

Có bán trà, bánh, mỳ, cháo đề diêm-tâm ; theo giá kinh-tế. Có ca-nữ trời-giọng du-dương, giúp vui cho quý khách.

Lãnh tiệc lễ đăm, đề đãi đấng khách-quí, phòng huê rộng rãi, tiện lợi nhiều bề. Xin quý-khách chiếu-cổ, ắt sẽ đẹp lòng !

« THÁI-HỒ TỬU-LẦU »

284, Rue des Marins 284

Téléphone Automatique N° 30351, CHOLON

Mo' ai ?

Ta mơ ai, đêm ngày ta mỗi đợi.
Cứ âm thầm, kêu gọi...

« Giác mơ xưa »..

Ta mơ ai, đêm ngày ta mỗi đợi...
Mà đau lòng, thêm gọi...

« Bóng say-sưa »...

Rời từ ấy, bên trời ta trôi bước,
Đề tìm theo, cho được...

« Bận mắt xanh »...

Rời từ ấy, bên trời ta trôi bước...
Có ngờ đâu, chỉ được...

« Tiếng si - tình »

☉

THƯ TÌNH

Trong buổi ấy, cầm đầu anh mãi
viết,

Nên hàng hờ, quên cả em ngồi
đầy...

Trong buổi ấy, cầm đầu anh mãi
viết...

Em thờ dài, lẳng-lặng đứng nhìn
mây...

Rồi giận quá, dằng anh, em lại
hỏi:

— « Viết những gì ? Thức mãi
suốt ngày đêm ? »

Anh thông thả, mỉm cười anh
khẽ nói :

— « Viết thư tình... để gửi lại...
cùng em ! »

BẠCH VĂN

☉

NẾU ANH

Nếu anh muốn mẹ chẳng lo âu.
Sương tuyết ngày thêm bạc mái

đầu,
Tựa cửa chiều hôm rơi lụy ngọc,

Thì anh chờ hóm hỉnh phong hầu.
Nếu anh muốn thấy trái tim

em
Chẳng phải hao mòn, héo hắt

thêm,

Đôi mắt không mờ bao ngàn
lệ,

Thì anh lưu lại, chờ lên yên...
Nếu anh chẳng muốn đưa con ta

Thiếu chút tình thương mến của
cha,

Chẳng phải tìm anh trên vách tối,
Thì anh quên hẳn ải non xa.

NGA-HUYỀN

☐

THẦY CANH CHẠNH LÒNG

Ngon gió thoảng qua
Ngoài trời lác-đắc hạt mưa sa.

Mấy cây trước-đào
Lã-lơi dưới gió

Hương-thơm ngát-ngào
Hoa hồng ối đỏ

Một mình ngồi tựa án thơ
Bên lòng trấm mối vô tư

Tình nghĩa ôi ! sao khe-khắt quá
Người yêu kẻ hận không bền bờ !

Biết tình sao đây ?
Hiếu tình không khéo ven cả hai

Mắc vòng nguy khốn
Nhu-nhược tám-hồn

Hồng non một cánh
Chống lại cả cảnh

Nỗi chẳng ? đợi tháng ngày qua,
Thời gian sẽ trả lời ta !

Nó g-nội thế này ai có thấu ?
Một thân tình hiếu, trận phong

ba...

TỔ-LAN

☉

VÀNG

Tặng em Bồng

Chiều vàng thu lá cũng vàng,
Vui lòng thiếu-nữ, mơ màng ngồi

trông
Đèn ai leo lét bên sông,

Ánh đèn vàng nhạt lạnh lòng buồn
thiu

Trăng lên gió phất hiu hiu,
Vùng trăng vàng thắm, ra chiều

vân vơ
Giòng trong nước phẳng lặng tờ

Chiếc thuyền dương cánh thờ-ơ
rải vàng

Mây chiều thơ thẩn hoang mang,
Quyện màu vàng đậm ôm sườn

non cao
Trời thu chiều nhuộm một màu

Mắt nhìn vàng rực, non nao cả lòng

THỨC-DIỄN

Tiệm may tân thời

LIÊN-HOA

đẹp và khéo nhứt

110, LAGRANDEIRE. — SAIGON

Vì sao Nga không giúp Tàu

Song có Tướng-giới-Thạch và nước về mặt sản nghiệp; muốn con trai là Tưởng-kinh-Quốc nài cho kế-hoạch ấy thành công, nỉ hoà, và lại có em gái là Tống-mỹ-Linh phải đi lại Hương-cảng thăm viếng anh và làm thuyết khách mãi, nhơn đó thái độ của Tổng mới hơi hòa hoãn, không phản đối gì về hiệp ước Trung Nga đang tính bây giờ.

NHƯNG theo tin đích xác của các nhà báo Mỹ có thông-tin-viên-thường-trực ở kinh đô Moscou, thì sở dĩ Nga không thiết thực cứu-viện-Tàu, có nguyên-do trọng yếu nhất là nội tình Nga hiện thời lộn xộn ngấm ngấm không yên. Ta cứ xem ít ngày lại có tin bắt bớ xử tử đảng viên Tờ-rốt-kít và có cuộc ám mưu ám sát Staline mà nhiều tướng sĩ trong Hồng-quân bị bắt, đủ rõ hên trong Xô-viết rối loạn, không thể nào họ lo việc ngoài hay giúp ai được.

Huống chi vấn-đề đối ngoại của Nga là cố giữ hòa-bình, Nga không điên gì đi vì Trung-quốc mà gây oán và lắt phắt chiến-tranh với Nhật. Với vấn đề Viễn-đông và vấn đề Trung-âu (tức là chuyện Tiệp-khắc), Nga đều chú ý, nhưng Nga đều muốn được thấy giải quyết hòa bình thì hơn. Nhật là Nga đang có cái kế-hoạch kiến thiết lớn lao trong

cho kế-hoạch ấy thành công, thì phải giữ nền hòa-bình trong thế-giới mới đang.

Đó chính là những lẽ khiến Nga đối với thời cuộc Viễn-đông chỉ ngồi khoanh tay lỗ mắt dòm chờ, và bán súng đạn cho cả hai bên (vì Nga có bán khi-giới cho cả Nhật nữa) mà thủ lợi, chờ thiết-thật xuất binh cứu viện Tàu lúc này thì Nga lo đi.

T.V.

Hai tướng TRAN-THANH và TRU'NG-PHAT-KHUÊ lo giữ Vò-Hán

Đồng thời dọn sẵn đường lối cho ba quân đến lúc nguy cấp, lui về Tứ-xuyên và Côn-minh

LÚC chúng tôi viết tin này làm trung-tâm, nhưng phải bỏ thì binh Nhật đã tấn công buộc phòng bị cả tỉnh Hồ-bắc, đề phòng trở ngại binh Nhật do đường xe lửa Kinh-Hôn (từ Bắc-kinh tới Hôn-khẩu) mà tràn xuống. Lại e sợ con cả đường phía tây tỉnh Hà-nam, một mai đại-quân lui về Tứ-xuyên có bị ngăn trở gì chăng, thành ra cũng lo phòng bị cả mặt đó nữa.

Một mặt khác, nhà đương cuộc Quân-sự Tàu vẫn lo phòng giữ Hôn-khẩu hăng hái, nhưng cũng dọn sẵn con đường lui xuống Côn-minh cho được an

Hoa-quân lo giữ Hôn-khẩu

MỘT MÓN THUỐC TIỀN

AI HO ?

mà uống thuốc nào cũng không hiệu nghiệm, không dứt tuyệt, thì nên uống thuốc của

GIA-BƯU-ĐƯỜNG N° 90, Tổng đốc.Phương CHỢ LỚN

Có thuốc ho rất thần-hiệu. Bất cứ đàn bà, con nít, ho gió, ho đàm, hoặc lâu hoặc mau, uống thuốc nước này hết bệnh liền.

* Người đang mạnh uống thuốc này cũng bổ tinh thần khoẻ khoắn.

toàn sau khi Hôn-khẩu thất thủ. Nó là một vấn đề rất ái ngại cho nhà đương-cuộc Tàu, là vì từ Hôn-khẩu triệt quân về Côn-minh, sánh với lúc bỏ Nam-kinh lui đi, có khó khăn nhiều nỗi. Nhất là núi non hiểm trở mà đường sá nhiều khe bất tiện, mặc dầu gần đây bộ Giao-thông đã ra sức mở mang đường-sá ở miệt này được ít nhiều rồi.

Nếu do ngã đường sắt và đường bộ ở Hồ-nam mà lui binh, thì tất bị không quân Nhật đón đường liệng bom, nguy lắm.

Hiện nay Hoa-quân đã cho dời một phần lớn dân cư Hôn-khẩu tránh đi nơi khác, là có mục đích phòng bị nay mai Hôn-khẩu lâm nguy thì binh lính có đường tháo lui thông thả không bị ngăn trở về nỗi nhơn dân lèo đèo theo sau như hồi thất thủ Từ-châu vậy.

-r- Hôn-khẩu là cửa ngõ Phiên-dương một ở lớn trong Ngũ-hồ của Tàu. Nếu Nhật bình qua khỏi hồ Phiên-dương thì tấn công đến Vò-xương Hôn-khẩu chung có mấy ngày. Vì đây cách đó không đầy 100 cây số.

PHÁP - VIỆT TỪ ĐIỂN

Bản xuất bản quyền Thượng

Hiện nay tập thứ V đã có. Thế là đã ra được *Quyển thượng A*. Vì việc in trải trăm nghìn nỗi gay go, cho nên kỳ xuất bản so với kỳ hạn dự định có chậm mất ít nhiều, xem những bức thư của nhà in Lê-văn-Tân gửi cho chúng tôi đã in ở tờ báo riêng, thì sẽ thấy những nỗi khó khăn ấy là thế nào, và sẽ biết vì những lẽ gì mà chúng tôi không thể ra sách đúng hạn được.

In xong quyển *Thượng* giá dự ước đổi lại như sau này:

(Cả tiền cước ở trong).

Lấy sách dần 10 tập 16p.50

Lấy sách làm 2 quyển bìa vải đề chữ vàng 17p.00

Trả tiền ngay 10p. hay trả góp được 10p. rồi, thì mới lấy 5 tập đầu, hay là quyển *Thượng*. Còn bao nhiêu thì khi lấy các tập sau, hoặc quyển hạ sẽ trả nốt.

Ưu đãi nhất thời.— Trước khi chiếu hành giá mới, chúng tôi định ưu đãi trong hai tháng những người nhận mua trong khoảng từ nay tới 30 Aout 1938, theo giá cũ nhất luật là:

Lấy sách dần 10 tập } 15p.

Lấy sách hai quyển bìa vải

Phải trả ngay hoặc trả dần trước 9p.00 thì mới nhận 5 tập đầu hoặc quyển *thượng*.

Xin bà con chờ bỏ qua cơ-hội hai tháng ưu đãi ấy.

QUAN HẢI TÙNG THƯ

29, Rue Paul Bert — Hué

Không đau lắm giầu biết mấy

Mất ngủ, kém ăn, tâm thần mờ mịt, đều là những nguyên nhơn làm cho ngài thất bại trên đường đời.

Nếu ngài muốn tạo lên hạnh phúc, giầu có, phong lưu, thì nhất thiết ngài hãy giữ mình, chờ đợi thường đau ốm.

Sự thành công thắng lợi chỉ dễ giành cho những người mạnh khoẻ mà thôi.

Vậy mỗi tuần ngài hãy bồi dưỡng thân thể bằng một viên

CUU-LO

HIDÁN

cuà nhà thuốc **VÔ ĐÌNH DÂN** 323 RUE DES MARINS
CHOLON
118 ESPAGNE SAIGON - 4 OHIER PHNOMPENH

CAI MÁY NÓI LÃO

Khoa-học
TAN VAN

XÉT RA NHIỀU VỤ ĂN BÍ MẬT

IK HOA-học đời nay đã từng thám-hiêm mây xanh, ruột đất, cho tới đỉnh núi Himalaya và nay mai có người sắp đi thám-hiêm đáy biển Thái-bình 10.000 thước (chuyện giáo-sư Piccard, báo này đã nói). Nhưng có một chỗ ở ngay trước mắt và trong minh ta, thí khoa học trước giờ chưa thám-hiêm được. Chúng tôi muốn nói đến cái ở trong khối óc và cõi lòng người.

Có nhiều nhà bác-học đã gia công nghiên cứu về mặt đó.

Sự thành công đã thấy hiển-hiện ít nhiều.

Hai nhà bác-học Pháp, đốc-tor Ivan Bertrand và giáo sư Gosset mới đặt xong một bộ máy lạ để bắt lấy những «sóng điện» từ trong óc người ta phát ra.

Máy này có các ghi chép từng ly từng chút những trạng thái biến chuyển ở trong óc mình.

Muốn thực nghiệm xa hơn, ông Gazzammali, nhà bác học Ý, cắm thêm vào một cây sắt nhỏ trên đầu người ta, như «cột giây thép gió» để bắt lấy tánh tình tâm lý người ta, như sự sợ, sự thương, sự giận, sự vui mừng hơn hẳn. Nó tức là cái máy đo tâm lý (Psychograph) mà ông tân hân-lâm André Mau-rois đã tưởng tượng ra.

Người này tưởng tượng, có người kia chế hóa ra sự thật.

Bây giờ tới những cảm giác gì trong đầu óc người ta, khoa học cũng có cách thử mà biết nữa.

Nhiều quan tòa đã phải dùng tới cách này để tra xét mấy kẻ hung phạm sát nhân.

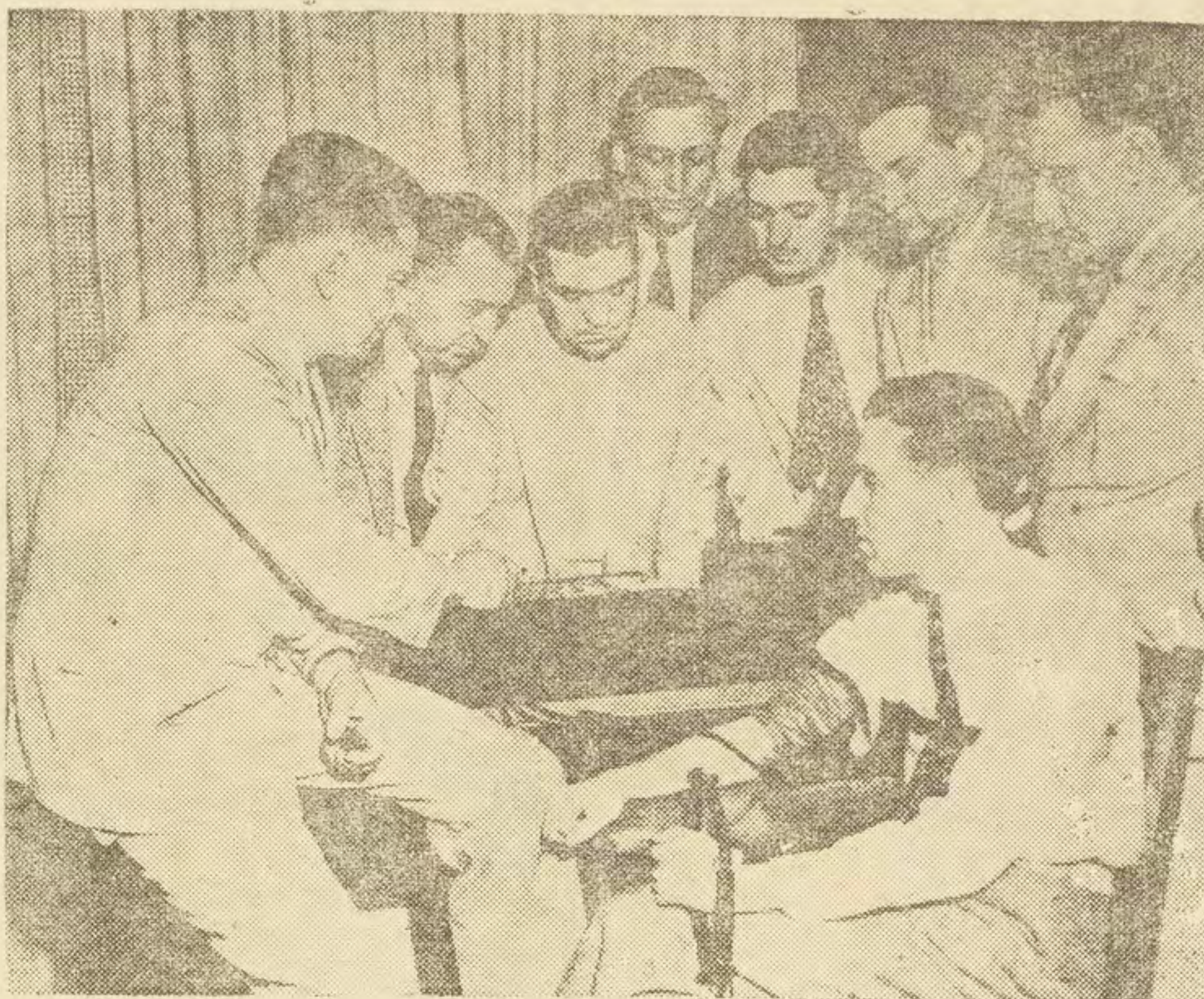
Nhứt là phương pháp phân chất mồ hôi và nước tiểu, thấy có thành hiệu hay lắm. Thử mồ hôi trán do trời nóng chảy ra, không giống với thử mồ hôi trán của một tên bị cáo đang ngồi trước mặt quan Bồi-thẩm để ngài lấy cung, vì trong mồ hôi ấy nó có một hóa chất (composition chimique) khác hẳn. Nhà hóa học lấy miếng giấy chạm thấm lấy mồ hôi ấy đem đi phân chất rồi có thể ghi vào biên-bản một cách chắc chắn:

— Chỗ này, bị-cáo đã nói láo.

Một nhà bác-học Pháp là giáo sư G. mới chế tạo xong một cái máy «lấy khai bị cáo» hết sức giản tiện. Bị-cáo thò hai bàn tay ngấm vào trong hai bình nước mặn, có giây nối liền với tấm bằng điện-khi treo trên vách tường. Hễ nó cứ nực không chịu khai thật, hay nó sợ sệt chỗ nào, nó định nói láo điều gì, điện khí cảm giác trong mình nó chạy ra bàn tay rồi chuyển giây mà lên tấm bằng kia cho người ta thấy rõ hết.

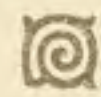
Có lần tòa án ở Paris đã dùng để xét ra một vụ án mạng.

Một người 33 tuổi, đầu óc không điên cuồng ngu dại gì hết mà bỗng dưng bừa bộn chèn thay! chỉ có mình giữ chìa khóa

chết một người đàn bà voi 20 lát dao và toan giết 2 đứa trẻ nhỏ nữa. Ra phòng bồi thẩm, và làm bộ tự nhiên như không, đến đòi quan tòa tưởng là thắng kiện.

Sau người ta đem cái máy vừa nói trên đây, bảo nó thọc bàn tay vào trong 2 bình nước mặn, rồi người ta dùng những tiếng nói hoặc vô tình, hoặc cố ý để khuấy khích tâm hồn nó coi thử ra sao. Những tiếng củ khoai, lê Noel, mực viết, ống bơm nước v. v... chẳng thấy nó nghe mà nhúc nhích gì. Đến khi nói tới mấy tiếng nói láo, sát nhọn và xữ tử chém đầu, thì thấy cây kim trên tấm bằng điện-khi nhảy lia lịa, nghĩa là trong tâm não của tên bị-cáo lo sợ mới khiến ra vậy. Té ra nó cốt làm bộ tự nhiên để trốn tránh tội lỗi. Nhưng cái máy này rất cuộc làm nó phải thú thật ngay.

BÊN Mỹ, người ta cũng chế tạo ra cái máy, đặt tên là cái máy nói láo (Lie Detector), ngày nay sở cảnh-sát nào cũng có dùng để xét hỏi tội-phạm.

Cái nguyên-tắc thì cũng như mấy cái máy vừa nói ở trên, chỉ khác đầu này là một cái hộp có ba sợi giây để gắn vào ngực và cổ tay của bị-cáo. Bên trong có đồng-hồ, có cây kim ghi chép cảm-giác ở trên miếng giấy. Từ hơi thở, từ mạch lạc cho tới tia máu chạy mau chậm lên xuống thế nào, nó đều bắt lấy được hết.

Nhờ cái máy này mà vừa rồi người ta khám phá ra một vụ án trộm rất bí mật ở ngân-hàng Nhiều-do.

Người giữ tủ kết nhà băng, bữa đó đang đứng tiếp khách thì đánh rơi cái túi đựng tiền dưới chân mình, bên trong có mấy trăm ngàn đô-la. Nhưng anh ta suy nghĩ chỗ mình làm việc bao học kín đáo từ phía, không có ai thò tay vô lượm cái túi ấy mà lo, để tiếp khách rồi sẽ hay. Rồi anh lảng trí quên mất, hết giờ về thẳng nhà mình ăn cơm xong mới chợt nhớ lại, tức tốc mượn xe hơi tới nhà băng tìm kiếm túi bạc thì nó bay biến đi đâu mất rồi. Là

mà bỗng dưng bừa bộn chèn thay! chỉ có mình giữ chìa khóa

vô trong chỗ để tủ kết thôi, vậy thì ai lọt vô đó mà lấy, phải nghi cho ai bây giờ?

Cảnh sát đòi hỏi cả 57 người làm việc nhà băng ấy, nhưng sau chỉ giữ lại 7 người khả nghi. Ông chủ băng và ông có cảnh sát đồng ý nhau dùng cái máy «nói láo» để xét hỏi vụ bí mật này. Sáu người trước, cái máy không chỉ tỏ ra dấu tích nào lạ.

LÒNG CẢM XÚC và NGHỆ=THUẬT NHIỆP-ANH

của VŨ-NĂNG-AN

Mỗi tác-phẩm của Nghệ-sĩ có thể biểu lộ ra cái linh động của sự sống, ý vị say sưa của cái Đẹp và sự trẻ trung; ấy là kết quả của lòng cảm-xúc.

Sự cảm xúc là vật báu ăn-khuyết trong tâm hồn nhà nghệ-sĩ, là phẩm giá cần thiết cho những bức ảnh.

Người thợ ảnh «nhà nghề» thông thạo các phương pháp chụp ảnh và thuộc lòng những hành vi tỉ-mỉ để có một tấm ảnh. Nếu người thợ ấy thiếu... lòng cảm xúc, thì không thể có được bức ảnh mà ta gọi là một tác phẩm, một tác phẩm do Nghệ-thuật tạo thành.

Lòng cảm xúc chỉ phát biểu ra từ những tâm hồn biết ngưỡng mộ nghệ-thuật đến đắm đuối, đến say mê. Cái đặc tính của tri-giác này, người ta đã thấy nó tự cách đây muôn năm, ẩn hiện trên những đường tơ, những phím ngọc, những pho tượng, những nét sơn và... dưới suối mực của những bạn văn-nhân; người ta đã thấy «nó» «sống» bất diệt của mỹ-thuật trong thiên nhiên.

Lòng cảm-xúc xuất hiện ra phần nhiều do sự biết nhận-chân cái hay cái đẹp hơn là do thiên tài. Khi ngắm một cảnh-sắc hay, khi nghe một bài thi-ca, ta thấy lòng ta rung động có khi đến yếu đuối; ấy là ta đã cảm-xúc vì nghĩa của cảnh đẹp, ý của thơ hay.

Một hình ảnh sắp «chết» theo

Tới người thứ 7 là tên chà canh cửa, mới để tay vô máy thì cặp mắt nó tròn vo, trắng đọt, mình mẩy run lên, vì anh ta sợ máy đó giết mình chăng? Người ta phải cắt nghĩa mãi, anh chà mới để cho đặt 3 sợi giây vào cổ tay và trước ngực.

Rồi người ta hỏi mấy câu khôn khéo thấy anh ta biến sắc và trái tim nhảy dử, anh phải tự thú mình ăn cắp túi bạc kia. Có phải nhờ máy tra tấn mau lẹ và xác thiết chăng?

Tính ra trong một năm 1937, có 1262 bị-cáo đã xét hỏi bằng máy Lie Detector mà 339 người xét ra nói láo và 150 người phải cam thú tội mình.

Có lẽ một mai tới ngày khoa học chế tạo đủ các thứ máy để bắt tội, để lấy cung, để xử án, rồi tòa án và cảnh sát sẽ trở nên thất nghiệp và vô dụng chăng? X. Y.

BIỆN-SỰ PHÒNG HUYNH-VAN-NGHE

cựu thông ngôn tòa

100, rue Lagrandière - SAIGON

Lãnh đặt đề đủ các đơn thưa kiện đến Tòa-án và yêu cầu với quan trên.

Công việc làm rất thông thạo, rành rẽ và mau lẹ.

Không lãnh những việc không đáng tốt.

Cán thầy giáo

Chúng tôi muốn rước một ông giáo có bằng-cấp thành-chung (D.E.P.S.) (đã có dạy qua ở các trường công hay tư rồi càng tốt) để dạy pháp-văn và toán-pháp trong mấy tháng nghỉ hè.

Xin hồi hay viết thư lại:

M. ĐÀO-THAO-VY

32-34 Aviateur Garros hay 96, Mac Mahon - SAIGON

Quý ngài đã thấy chắc chắn

Sâm - Nhung Bô - Thận - Tinh

hiệu «ME CON» 1 ve 0p. 60 trị đau lưng, mỏi mệt, di-tinh, mộng-tinh, huyết-tinh, đái đêm, tinh-thần suy, sức lực kém.

Bồ-Đào Tiên chỉ khải lộ

Công hiệu linh-nghiem thế nào?

Chỉ thử thuốc

hiệu «ME CON» 1 ve 1p.50 uống nhiều ngày trị ho lao trong ba thời-kỳ làm cho ốm o gầy mòn, mệt mỏi, yếu sức cũng Hoàn-toàn công-hiệu chắc chắn.

* Nhà thuốc PHỤC-ĐĂNG

130, rue de Paris - Cholon

Téléphone N° 30.383

đặt vào đấy biết bao tâm-tư đầy thi-vị, trong lúc thấu hình nó vào tấm kính mẫu-nhiệm. Nếu không vậy, (tức là không cảm-xúc), thì nhành lá xơ xác kia sẽ không bao giờ có chút linh hồn nào, khi nó bị hiện hình một cách khô khan trên một tấm giấy ảnh.

Giờng tuổi trẻ linh qua kẻ đá; ánh vàng nhảy múa trên nhành cây; không - khi triển-miên của khu vườn im lặng; nụ cười trong sáng làm rực rỡ một nhan-sắc trong tuổi xuân; nét ưu tư trong nếp nhăn một khuôn mặt;... vì có cảm-xúc, cho nên nghệ-sĩ đã ghi chép, bằng máy ảnh, được những cử chỉ mau lẹ ấy và tất cả những tâm-tư, cảnh vật khác nhau ấy...

Tinh cảm, không ai tặng cho ta, mà ta tự nhiên có; bởi vì trí ta đã chăm-chỉ suy nghĩ để thấu-nhận lấy cái đẹp sâu sắc của thiên-nhiên, bởi vì lòng ta chịu rung động bởi những «nghĩa chói-lọi và rõ rệt phát-biến từ hết thảy các cảnh-vật trong thế-gian, kể cả những cảnh-vật mờ-áo nhất, huyền-hồ tối tăm nhất.

Một nghệ-sĩ nhiếp-ảnh, ngoài những sở kiến cần phải có về nghệ-thuật, lại còn phải dồi dào lòng xúc-cảm và những tư-tưởng với tinh-tinh cao-quý.

Cảm sâu, hiểu rõ, tức là đào-tạo một nhân cách chân chính.

Ta có thể hình dung trong tương tượng một bầu không khí êm dịu và man mát hương-vị thanh-kỳ của Mỹ-thuật luôn luôn bao bọc và quyến-luyến tấm lòng Cảm-xúc của mỗi nhà nghệ-sĩ.

VŨ-NĂNG-AN,
(studio G. T. Saigon)

Cũng như thiên-bẩm thông-minh là nền-tảng của Lý-tưởng, lòng cảm-xúc có cột rễ của nó là trái tim, là khoé mắt, là tư-tưởng. Lòng cảm xúc phát-biểu tất cả «cái tôi» của nhà nghệ-sĩ ra bức ảnh.

«Nhành lá Cúc ừ-rủ đã «nói truyện» một chiều thu sắp tàn; như nghệ-sĩ đã ngấm ngấm đã

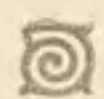
Dịch đùm cô BICH-LAN

2 bài thi của chí-sĩ CAO-LY

Melle Mông-Lan (Phanthiét)

I. — Tiếng khóc Đồng-đà dậy ở
đâu?
Đồng thù nội gấm gọi lòng
đau.
Mấy ai sống chết mà xong nợ?
Thất thế anh hùng phải khuất
đầu,
Cảnh cũ non sông nào khác nét,
Ngày nay nhân vật thấy không
rầu!
Bốn nghìn năm chầu say vừa
tỉnh.
Ta mượn « Đại phong » để dài
sầu.

II. — Nước tan vua mất đáng
lo rầu.
Máu lộn giòng sông đầy nước
sầu!
Khóc hại tuồng xưa khôn
tưởng tượng,
Mây mù cảnh cũ vẫn âm u.
Lầm than biết mấy người phơi
xác.
Thất bại hao nhiều kẻ mất đầu!
Chẳng biết ngày nào thù trả
đặng?
Giống vàng không lẽ mất hồn
lầu!

Melle Đô-thị Kim-Liên
Rue Lagrandière Saigon.

I. — Biết đâu gào khóc gọi
Đồng-Đà,
Nhà hóa ra đồng nở bước qua.
Cuộc thế nào ai tròn bổn phận
Anh hùng khôn lối rửa hận nhà
Non xưa nước cũ còn y đó,
Người ít ngậm nhiều lắm thế a
Cũng ngũ bốn ngàn năm mới dậy
Đau lòng ngậm khúc Đại-phong
Ca.

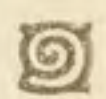
II. — Nước mất nhà tan nỗi
thăm thay,
Giòng sông máu chảy hãy còn
đầy.
Mới rồi chém giết coi ghê chưa?
Nay vẫn mơ màng há dễ khuấy
Lũ trẻ còn da dùm lấy cốt,
Anh tài nát óc cũng khoanh
tay.
Thù kia biết đến bao giờ trả?
Át hẳn rồi ra cũng có ngày.

Dương-van-Ut
Long Phú Tân-châu

I. — Nơi nao cả tiếng khóc
đồng-đà?
Ruộng lúa đèn xưa chẳng nở
qua.
Sống thác nào ai tròn trách-
nhiệm;
Anh hùng đâu chốn dấy can
qua.
Nước non như cũ triều-đình
ấy;
Người vật lắm phương thiếp-
phụ mà.
Ngũ bốn ngàn năm ta mới thức
Đau lòng mãi hát « Đại-Phong-
ca. »

II. — Nước tan chúa mất thật
bi ai,
Nơi dưới giòng sông máu đỏ
hoài!
Năm ấy sát tàn khôn nỗi kẻ;
Ngày nay âm-đạm khó người
ngoài.
Xương da còn bọc thương con
đỏ;
Đầu óc quăng rơi tiếc kẻ tài.
Chưa biết ngày nào thù lớn trả!
Hồn vàng đâu lẽ gọi không
hay!

Tu'-trinh-Quan
101 Testard, Saigon

I. Biết đâu cả tiếng khóc đồng-
đà.
Lúa mạ đầy thành chẳng nở
qua...
Sống chết mấy người tròn
trách-nhiệm,
Anh-hùng không đất nổi can
qua.
Giang-san vẫn lại triều đình cũ.
Nhân-vật còn thua lẽ mọn xa!
Giấc bốn ngàn năm ta tỉnh
dậy,
Đau lòng thương hát « Đại-
phong ca »

II. Nước mất vua bằng thật
đáng than.
Giòng sông còn ngấn máu như
vàng.
Năm xưa loạn lạc không tường
nhớ,
Rầy đó mù mây vẫn chữa tan.
Con-đỏ xương da thương nhẹ
sợ.
Anh tài đầu sọ xót rơi oan.
Bao giờ hạo được thù sâu đó?
Quyết gọi hồn về nợ phải van

Ng-huu-Khoa
243 Lagrandière

I. — Cả tiếng nơi nao khóc
giống đồng.
Cung vua ruộng lúa đứng
ngừng trông
Bao phen sanh tử khôn đền
đáp
Chặt đất anh hùng khó ruỗi
rong
Ngắm lại giang san nguyên
nếp cũ
Trông chừng nhân vật vẫn hoàn
không

II. — Nước tan vua mất nghĩ mà
đau
Sông chảy còn in vết máu đào
Nỗi thảm năm xưa khôn xiết
kể
Lòng mê lúc đó biết làm sao
Xương da bọc lấy thân con đỏ
Đầu óc tuôn rơi bộn trí cao
Thù lớn biết bao giờ dặng trả
Tiếng kêu hồn nước vẫn nhao
nhao

Nghiêu-Nhật

I Biết đâu cả tiếng khóc đồng-
đà?
Ruộng lúa xanh rì chẳng nở
qua.
Sống chết mấy ai tròn nghĩa-vụ.
Anh-hùng không đất dấy can-
qua.
Sông núi y xưa trào trước dấy.
Mây râu chẳng khác đám đàn-
bà!
Ta cũng bốn ngàn năm tỉnh
giấc
Đau lòng thương hát Đại-phong
ca

II Nước mất vua vong chuyện
thăm ôi!
Giòng sông còn đượm máu lắng
trời
Năm xưa cướp giết lòng nào
nhớ
U-âm hôm này mãi chưa thôi
Xót con đỏ chỉ da xương bọc
Khóc kẻ tài oan phí dầu rơi
Thù sâu biết có ngày nào trả?
Đâu lẽ « Hồn vàng » réo chẳng
hồi!

MỎI RA

Cô Tư BẾ (Saigon) ca
Nhấn bạn tình chung
Đàn Guitar và Violon

M. Ba GIÀO (Bacieu) ca
Ai tình là gì?
Guitare Espagnole

M. KHUÊ (Bacieu) ca
Mỗi tơ lòng
Đàn Guitar

M. THÀNH út XÍA (Bacieu) ca
Cánh trạng êm đêm
Đàn Guitar và Violon

M. Sáu VỊ (Saigon) ca
Cũng vì nghèo
(Đàn tranh, kìm, cò)

M. Bảy BỬU ca
Mở tim Tỷ Càng
(Đàn violon, kìm)
MỖI BỘ HAI DĨA

asia

Muốn được hoàn toàn ba việc: Hàng tốt, vẻ
đẹp và dùng bền thì nên mua nơ và giày

au coq d'annam
108 Bd Bonard Saigon

NÊN CHÚ Ý

SỰ THẬT NÓI NGAY

* SÂM-NHUNG-TINH, CÓ NHIỀU THỨ

Người tinh-thần suy, sức lực kém, hay đau gân, đau ọc
ngan lưng, di-tinh, mộng-tinh, huyết-tinh, ăn ngủ thất
hương, bởi sự chơi bời quá độ.

Mời quý ngài nên uống ngay thuốc Sâm-Nhung-Tinh Bỗ
Tinh hiệu HAI THẮNG NHỎ của nhà thuốc HỒI-XUÂN-CÁC,
đã dùng qua rồi thấy công hiệu cấp kỳ, ăn ngon, ngủ khỏe
bồi bổ sức lực rất mau chóng. Biết uống rượu pha rượu, để
dành uống, bằng không thì pha với nước sôi để nguội. Mùi
nó thơm ngon.

Ái mắc phải bệnh ho ?? đã dùng đủ thứ thuốc mà không
hết, khuyên dùng ngay thuốc Hóa-Đàm Chí-Khải-Tán hiệu
HAI THẮNG NHỎ gói thuốc hình ba góc.

* Hai thứ thuốc trên đây danh tiếng hơn hết. Có bán ở
các tiệm thuốc Bắc.

Nhà thuốc HỒI-XUÂN-CÁC 12 Bd Bonhoure CHOLON

Savon TRÁI-THO'M

HIỆU THAI-PHONG

72% dầu - 186 Quai de Belgique - Saigon

Bình Phong - ngựa

Các thứ phong độc ở trong máu mà biến ra các chứng bệnh ngoài da như sau:

Nổi mọt có giề cùng mình, dưới hân hàn tọa, lưng, ngực, cổ, bắp vế, ngứa ngâm, hay là da thịt bông sưng tề, nổi cục đỏ bầm, ngứa theo kẽ tay, có mọt trong bông, da lòng bàn tay hơi ngứa, da mặt sần, đau lưng, mỗi xương hảy uống thuốc.

Phong Ngựa Nhơn-Hoàng Thủ tiêu các thứ phong độc, phong ngứa lọc máu trở lại tinh sạch, ngứa được bình phong đơn, giải được gốc độc bệnh phong tinh, trẻ nhỏ có ghê lở, ghê ngứa, nổi u nổi giề dùng rất công hiệu.

Người lớn trẻ nhỏ đều dùng được giá mỗi gói 0,600

Nhà thuốc NHƠN-HOÀNG
15, Amiral Courbet - Saigon
Gửi lãnh hóa giao ngân mau lẹ từ 2 hộp sập lên.

PHÂN ĐẤU

VỚI

CUỘC ĐỜI

TRONG một gia đình nào được đông đảo và mạnh khỏe thì thật là hạnh phúc và quý như trong đời. Dầu cho dù sống không giàu có hơn người, trong gia đình bao giờ cũng được vui vẻ.

... Muốn tìm những hạnh phúc ấy, không đâu xa, nó chỉ ở gần một bên ta, nhưng tại ta lãnh đạm không quan tâm đến... ấy là tinh thần và sức khỏe.

Vậy ta cần phải lo cho sức khỏe và tinh thần được đầy đủ luôn, thì dầu cho ta phải vì chén cơm thường bữa, buộc lòng phải làm lụng suốt ngày hầu phần đấu với cuộc đời "mạnh dạng yếu thua" ta cũng không biết chán.

Quý độc-giã muốn chiêm được cái kết-quả tốt đẹp và chắc chắn ấy tôi xin vui lòng giới-thiệu một phương thuốc bổ SÂM-NHUNG-DUỐC-TINH hiệu THIÊN-THẦN (giá 0,60). Quý ngài nên dùng thử 1 ve sẽ thấy ăn ngon, ngủ khỏe, sức lực mạnh mẽ hơn xưa bội phần... thật là một thứ thuốc bổ thần, bổ huyết, thêm sức lực hay đề nhứt, khắp Viên-dông đều nghe tiếng.

Nhưng quý ngài nên đề ý, vì có nhiều thứ Sâm-Nhung-Dược-Tinh của hiệu khác cũng mường tượng nhưng không công hiệu chi hết, nên nài cho được thứ SÂM-NHUNG-DUỐC-TINH hiệu THIÊN-THẦN của nhà thuốc WALIN, 40 rue Viénot SAIGON, mới thật hoàn toàn công hiệu.

• Người lớn, trẻ em đều dùng được mà nhứt là đàn bà có thai hoặc sau khi sanh đẻ, dùng nó pha với rượu uống sẽ được phục sức một cách mau lẹ.

B. H. Saigon

Nếu trong gia đình của quý ngài có người ho, nên cho uống ngay 1 ve thuốc nước ngọt PHÊ-SANH-KY cũng hiệu Thiên-Thần thì chứng ho sẽ dứt tuyệt.

LÚC NÓ Ở TRONG NƯỚC CÓ KÈ GIÀ DANH BÔI-CHÂU QUYỀN TIỀN LÀM BÂY

CÒN một mặt khác thì Nhứt với Đức tất nhiên kết bạn dặt tay nhau; một là để làm khuôn Anh Pháp phải lo công việc nhà, không thể dờm ngo việc ngoài được, hai là Nhứt muốn khu trừ thể lực Anh Pháp phải vắng ra ngoài Á-châu, để cho cái bá quyền của Nhứt được vững vàng vô ngại. (Đức vì các nước Đồng minh thắng trận buộc ký điều ước Versailles rất là khuất nhục, họ không sao chịu nổi lâu ngày. Mai sau thế nào họ cũng tái-chiến để xóa bỏ cho được cái điều ước ấy đi thì thôi, chớ không đến nỗi kịch-liệt như trận đại chiến vừa rồi đâu. Bởi Anh Pháp đã mệt đuối, mà Đức cũng không quá nóng nảy chiến tranh như trước, có lẽ là sự thế bắt buộc họ không tái-chiến không được đó thôi).

Đến lúc đó (phỏng chừng thời kỳ ấy không còn xa lắm), nước ta quyết dùng cái phép «lấy độc đả độc» thì chỉ một cái bắt tay, một cái nghiêng mình là đủ xong việc. (Lối giao tế của người nước ngoài bây giờ, dầu với hoàng-đế hay đại-tổng-thống, mình cũng chỉ nghiêng mình cung kính mà thôi, chớ không có tục quỳ lạy bao giờ).

Chừng ấy mượn một sư-đoàn đánh hạ Bắc-kỳ, đón một hạm-đội vô cửa Cần-giờ, còn bà con mình thì ở bên trong nội-ứng. Những thương nhơn và công nhơn Pháp ăn nhờ ở đậu trong đất nước ta lúc đó tất phải chịu thiệt hại đáng thương xót biết chừng nào, sự thật ta nên vì họ mà nhỏ sa nước mắt đồng tình vậy.

Ồ! những món như đại hoàng, thạch tín, a xít, diêm vàng, vốn không phải là đồ nuôi sống người ta. Nhưng gặp lúc mình có chứng bệnh dây dưa uất kết lâu ngày mà dùng thuốc gì cũng không lành, nếu cứ để bệnh còn mãi thì cũng chết người, chỉ bằng mượn ngay mấy món thuốc độc kia để trị nó, cho được tiêu tan ung nhọt lâu ngày xà cầm lại mạng sống giây lát chẳng hơn sao!

Tới lúc cùng - kể thì bà con mình còn kiêng sợ gì nữa mà không dùng cách lấy thuốc độc trị bệnh độc đó. Cùng là một mũi dao đâm đau thịt mình, nhưng ta đòi lấy vít thương mới, thì khoét bỏ được chỗ thịt hôi thúi lâu ngày đi. Cùng là một kiếp tôi tớ người ta, nhưng đổi lấy anh chữ mới, thì có thể giảm bớt được những nỗi hung dữ mà mình phải chịu kinh-niên. Than ôi! Đó là lời nói xót ruột đau lòng, ta nỗ nào thốt ra cửa miệng cho đành. Tuy nhiên, đến lúc phải làm liều để trừ cái hại trước mắt, rồi bấy thưng thẳng lo tính về sau, thì cái mưu «lấy độc trừ độc», ta cực chẳng đã mà phải dùng tới nó đó thôi.

Vì bốn tám ta muốn làm cách mạng văn-minh, nhưng người Pháp họ không muốn để cho ta làm, thì ta còn kiêng kỵ gì nữa mà không phải dùng tới cử-

Chánh-trị

«DỰ CỨU NIÊN LAI SỞ TRÌ CHI CHỦ NGHĨA»

bằng Hán-văn của cụ Sào-Nam viết ở bên Tàu gởi về hồi năm 1921

(TIẾP THEO SỐ BÁO 43, NGÀY 9 JUILLET)

động dã-man? (Nhắm lại, «dùng độc trừ độc», cũng là một cách dã-man, nhưng so với tuồng bạo động con trẻ, thì dầu này còn hơn được một điều, là có thủ-đoạn).

Vấn biết Nhứt-bổn cũng là nước cường-quyền, song họ còn là giống người Á-châu với mình. Ta mượn cái độc này để trừ

LƯƠNG KHẢI SIÊU
Nhà chí-sĩ Trung-quốc từng khuyên cụ Phan nên lo bồi dưỡng nhơn-tài và mở mang quốc-lực trước hết

cái độc kia, còn hơn bó tay đợi chết xa lắm. Ấy đó là chỗ suy nghĩ của Bôi-Châu 9 năm gần đây, mà cái phương-châm đúng đắn hơn hết, là ở tuyệt chọn giống đợi thời. Mai sau muốn một mà cái thuyết đó thực-hành không được, thì mới phải dùng đến thuyết «lấy độc trừ độc». Thuyết này chỉ là một phương-châm tới lúc cần kíp thì phải ngó cong bắt queo, cầu sao cho đạt mục-dịch cách-mạng của mình vậy thôi, chớ bản tâm không muốn.

Theo cái phương châm trước thì chủ-lực cốt ở đồng bào trong nước, còn đồng bào ở ngoài chỉ là giúp sức.

Theo cái phương châm sau thì chủ lực lại ở đồng bào lưu lạc nước ngoài, còn đồng bào trong nước dự bị đến lúc dùng thuốc trị bệnh thì ra tay giúp sức thêm vào.

Vô luận cách nào, tất cũng có một ngày chúng ta đạt tới mục đích ấy, quyết không phải nhờ số tiền quyền góp tằm ruộng mà nên việc được đâu.

Ờ lúc Ngự-hải qua đời rồi, Bôi-châu này liền viết thư về trong nước biểu anh em thôi đừng quyền tiền gì nữa. Bức thư ấy nói những lý-do rất là rõ ràng. Thế mà không hiểu tại sao gần đây lại nghe có những việc bạo động trừ khoãn, mà xưng là vàng theo ý muốn của Bôi-châu. Điều đó Bôi-châu muốn và không dám nhìn nhận.

Dịch bài

«DỰ CỨU NIÊN LAI SỞ TRÌ CHI CHỦ NGHĨA»

bằng Hán-văn của cụ Sào-Nam viết ở bên Tàu gởi về hồi năm 1921

(TIẾP THEO SỐ BÁO 43, NGÀY 9 JUILLET)

Bôi-châu lấy việc cứu-quốc làm chủ nghĩa, cho nên muốn cho nước ta độc lập. Lại lấy việc cứu dân làm chủ-nghĩa, cho nên không muốn ngó thấy dân ta phải lầm than. Nếu đối với nước nhà, việc mình làm đã không có chút xíu ảnh hưởng gì, mà thấy dân phải thêm ra một chút xíu lầm than, sự ấy Bôi-châu quyết không muốn nghe bao giờ.

Lũ Bôi-Châu chúng tôi ở ngoài, hiện đang rấn sức vào một việc dựng ra một nước ở ngoài nước. Chánh - sách này Triều-tiên và Ấn-độ người ta đã từng thiết-hành, thấy có kết quả khá tốt. Bọn mình không thể nào không bắt chước người ta được.

Ấn-độ vì công-cuộc bài Anh mà dặt nhau qua Mỹ, lập ra một cơ-quan gọi là «Tân Ấn-xã». Từ năm ngoài đến nay, đã có hai lần mở đại-hội Ấn-độ Quốc-dân, dự hội có mấy chục muôn người.

Triều-tiên vì công-cuộc bài Nhứt, mà dặt nhau qua Tây-bá-lợi-á (Sibérie) cũng lập ra «Tân-Hàn xã», hiện nay có trên 20 đoàn-thể tham-dự, gồm hơn 30 vạn nhơn-dân.

Ấy là những quy-mô lớn lao để rèn sức đợi thời cả đó.

Ngày nay Ấn-độ tuy về danh-nghĩa chưa thành ra nước độc-lập, nhưng sự thật là họ không còn cách xa độc-lập bao nhiêu.

Còn như Triều-tiên, thì gần đây Nhứt-bổn cũng hết dám khinh rẽ như trước. Ngay trong dự-luận Nhứt đã có nhiều người xướng lên cái thuyết giải-phóng cho Triều-tiên.

Than ôi! Cái công-hiệu của Văn-minh cách-mạng thật là đn-thỏa mà cũng thật là lạ lùng, một nước hèn yếu muốn lo gỡ mình, không còn cách gì hay hơn thế nữa.

PHAN-BÔI-CHÂU

Viết ngày mùng 1 tháng giêng năm Tân-Dậu (1921)

Kỳ tới còn những lời thuyết-minh giảng giải: thế nào là văn-minh cách-mạng, thế nào là dã-man cách-mạng, tại sao nên đợi thời v. v...

Hiệu đồng-hồ

NGUYỄN - CHÁNH - TRƯC

Kinh nghiệm nhiều năm ở Pháp
7 Amiral Courbet - Saigon

Lãnh sửa đủ hiệu đồng hồ.
Chuyên môn sửa compleur xe hơi, máy chụp hình và máy đánh chữ v. v.

XẢ-XỆ. — Mổ bia nhà ai lâu đời mà còn mới nguyên vậy nè?

Giúp người làm phước

Thuốc gia-truyền của danh-y chuyên môn đã cứu được cả muôn người, bệnh ho lao, ho khạc ra đàm trắng, xanh, vàng, khức khặc, ra máu, đã dùng đủ thuốc Tây Nam không hết, mau viết thư kèm mandat 3p.80 sở phi cho M. TRINH VĂN-TỬ Ancien Instituteur à Hiệp-đức MYTHO sẽ có thuốc uống lành bệnh.

Thuốc dán trị bướu hiệu Linh Dược

Dùng thuốc dán này thì bướu sẽ tiêu lặn mất. Ai mang tật này hãy mua dùng thử Rất thần hiệu.

Ngoài ra, thuốc dán này cũng trị các chứng ghê độc như: ghê ngứa, ghê hờm, ung thư, bác bối mạch lương, yết hầu, đứt tay, chơn, đập gay, đập xương cá, rần, bị cá dâm, xúc thuốc này hết nhưc cấp kỳ, nội một ngày thì hip miệng. Rít, bỏ cạp cần dùng cũng thật công hiệu.

Đã có nhiều bằng có chắc chắn. Không hết trả tiền lại.

Mỗi hủ 0p.30

Muốn mua hoặc làm đại-lý xin biên thư cho Lâm-văn-Bửu 40 Boulevard Paul Bert Saigon.

Savon Marseille LE SOLEIL

Là thứ savon thứ nhứt, ít có savon nào tốt bằng, giặt đồ vải mau trắng sạch, giặt hàng lụa nhuyễn sợi tơ, không nỏ, không mục đổ, khỏi hồ dương, không có chút mùi tanh, bọt nhiều, không hao, dùng tắm gội lại càng tốt, trừ được các thứ ghê, giá rẽ lời nhiều.

Cần mỗi tỉnh một nhà đại-lý độc-quyền. Cần nhiều người lanh lẹ đứng bán lẻ trong mỗi chợ Saigon, Cholon, Giadinh và chợ Lục-tĩnh, lương tháng 15p. phải đóng vài chục bạc thế chừng để lãnh savon.

Muốn mua dầu dừa Lục-tĩnh, ít nhiều mua hết do nơi:

Savonnerie LE SOLEIL n° 49, Alsace Lorraine - SAIGON

Cách thức thu'á kiên về HỘ ANNAM

(BÀI THỨ NHÌ)

Mục thứ 2. - Tiết thứ 1

Nói về Đơn Khởi-Tô

(Tiếp theo)

ĐIỀU THỨ 7.— Tuy có nhiều người đứng nguyên cáo mà kiện về nhiều vụ, bề khi nào các vụ kiện ấy cùng chung một duyên cớ và một mục đích thì có thể khởi tố chung trong một lá đơn. Chỉ có một người đứng nguyên cáo cũng có thể trong một lá đơn kiện về nhiều khoản khác nhau miễn tất cả các khoản ấy đều kiện chống với một người bị cáo.

Cứ theo điều này thời một lá đơn có thể dùng cho nhiều người nguyên-cáo nếu mấy người này chỉ kiện một người bị cáo về những vụ cùng một nguyên do và cùng một mục-dịch.

Và lại, một người nguyên cáo có thể hiệp chung trong một lá đơn nhiều khoản khác nhau miễn là chỉ kêu nại có một người bị cáo mà thôi.

ĐIỀU THỨ 8.— Bên nguyên-cáo có quyền được tự do thêm bớt trong lá đơn của mình cho tới ngày quan tòa đòi hầu, theo như sẽ nói trong điều thứ 12 sau này. Ngoài cái kỳ hạn ấy, lá đơn phải kể như đã đầy đủ và được thiết tho không thể sửa đổi chi nữa được.

Từ ngày nộp đơn cho đến ngày hầu tòa bên nguyên được sửa đổi đơn kiện của mình nhiều hơn hay ít hơn tùy ý. Người nguyên-cáo nào thật lòng tưởng sự thiệt hại do một việc lẫn ranh mà ra (ví dụ) có thể bằng cái số và xin trong đơn, thì nay và có phép tăng hay bớt số ấy nếu và nghĩ rằng và đã hiểu sai hay tính sai, cho đến giờ chót trước khi ra hầu trước mặt quan tòa. Cái quyền chữa đổi ấy, chính quan tòa cũng không được phép bắt bẻ nữa.

ĐIỀU THỨ 9.— Lá đơn đặt để như nói trên rồi, thì bên thân người nguyên-cáo hay kẻ thay mặt sẽ nộp vào tại các chỗ kể ra sau này:

Nếu kiện về việc động sản thuộc về người (en matière personnelle et mobilière) thì phải nộp đơn vào phòng lục sự tòa đệ-nhứt-thẩm (tức tòa hộ hay tòa sơ) chỗ người bị cáo trụ cư (domicilié) nếu chỉ có một người bị cáo, còn nếu có nhiều người bị cáo thì nộp đơn nơi phòng lục sự tòa hộ, chỗ một người trụ-cư cũng được.

Nếu kiện về vật quyền thì phải nộp đơn vào phòng lục sự tòa đệ-nhứt-thẩm chỗ sở tại của bất động sản đang tranh tụng.

Nếu kiện về việc tạp (matière mixte) thì phải nộp đơn vào phòng lục sự tòa đệ-nhứt-thẩm chỗ sở tại bất động sản hay chỗ trụ cư của bị cáo.

Quan lục sự phải ký tên ngoài lề lá đơn và chỉ rằng đơn ấy người ta đã nộp vào hồi ngày nào tháng nào, năm nào.

Quan lục-sự lại cũng phải ghi các điều ấy vào trong một

Pháp Luật
LUẬN ĐÀM
của
Phan-van-Thiết
Luật-khoa Cử-nhơn
Tốt-nghiệp Cao-Đẳng
Thương học nước Pháp

cuốn sổ riêng để giữ tại phòng lục-sự.

Nếu nguyên-cáo trụ-cư trong một chỗ không phải tòa án có quyền xét xử thì có thể phải nộp đơn mình vào phòng lục-sự tòa đệ-nhứt-thẩm chỗ trụ-cư của mình rồi nhờ quan lục-sự đệ liên qua phòng lục-sự tòa có quyền xử đoán y theo lời chỉ dẫn của nguyên-cáo.

Điều này chỉ rõ về quyền xử-đoán về địa-phương (compétence territoriale) của tòa án.

Xin nhắc rằng chỗ trụ-cư theo luật của đơn bà có chồng là chỗ trụ-cư của chồng mình chứ không phải chỗ nào khác cả.

ĐIỀU THỨ 10.— Nguyên-cáo phải nộp các tờ giấy kể ra sau này một lượt với lá đơn ấy là:

1' Về sự kiện nợ: văn-khế của nguyên-cáo do theo mà làm bằng có về món nợ của người ta thiếu mình.

2' Về sự kiện về vật quyền hay về sự kiện tạp: tờ sao-lục địa bộ trong làng và bản chánh tờ bằng-khoản.

3' Về sự kiện thừa giừa bà con trong gia-quyển: tờ tông-chi có ba người ký lão đáng tin ký tên vào, làm chứng và có xấp-trưởng thị nhận.

Nếu hai đảng không đồng ý với nhau và về những người sanh đẻ sau khi lập hộ-tích người bản-quốc, cùng là những người chết từ lúc đó và về những người kết hôn sau ngày 1er Janvier 1876 quan tòa nếu nghĩ có cần, thì được đòi nộp bản sao-lục hộ-tích.

Ngoài một thí-dụ thuộc về tình cảnh cá-nhơn của người ta, thuộc về hộ-tích, thuộc về sự ly-dị, và thuộc về trách-nhiệm, thì những vụ tranh-tụng về việc hộ bản-quốc thường có ba thứ: 1' những vụ kiện nợ, 2' những vụ kiện đất, 3' những vụ kiện dành gia tài. Trong mấy vụ này thì nguyên-cáo phải nộp tờ giấy như đã nói trên đây.

Khi nào một làng đứng nguyên-cáo thì đơn khởi-tô phải có phép cho kiện của quan chủ tỉnh hay quan công-sứ đính theo, nếu không thì cái đơn khởi-tô ấy phải bị hủy.

ĐIỀU THỨ 11.— Quan lục-sự phải chịu trách cứ về những tờ giấy của người ta đã nộp cho ngài, nên ngài phải biên những

tờ giấy ấy vào một cuốn sổ riêng và sẽ phát biên lại nhận lãnh các tờ giấy cho đảng nào đã nộp.

ĐIỀU THỨ 12.— Rồi quan tòa lại kiểm xét coi nội vụ tờ giấy có đủ hay không, nếu có cần thì quan tòa ra những lệnh hữu ích hầu cho công việc vụ kiện được sắp đặt mau xong xuôi và định ngày đòi hầu mà xét xử.

Sự đặt để tờ giấy, đơn trạng làm khi vì không rành rẽ mà gây ra vô số sự mất thời-giờ vừa cho quan tòa vừa cho các bên đương-sự. Bởi vậy, quan lục-sự phải xét coi:

1' Coi tên họ những bên đương-sự có biên ra rõ ràng không?

2' Khi nào trong vụ hoặc phía bên nguyên-cáo, hoặc phía bên bị-cáo mà có đơn bà thì phải xem coi họ là có chồng, góa chồng, hay không chồng. Nếu có chồng thì quan tòa phải ký tên một đạo thẩm-trạng ghép chồng vào vụ kiện (nếu người vợ là bị cáo) hay là phải bác đơn kiện (nếu người vợ là nguyên cáo) vì phải có phép của chồng người vợ mới thừa kiện được.

3' Phải kiểm coi trong các bên đương-sự có ai còn vi-thành-niên không? Nếu có thì tòa án sẽ tuyên-bố họ vô can ngay trong cái án kết đầu tiên hết trong vụ, trừ ra khi nào

những người vi-thành-niên ấy cần phải có mặt thì không kể. Trong trường-hợp chót này, thì quan tòa sẽ ngưng việc dự-thẩm (instruction) lại hay ngưng việc kết án lại để cho cha, mẹ hay người thũ-hộ của đứa trẻ được ghép vào trong vụ kiện (mis en cause) và, nếu đứa trẻ mồ côi và không có thũ hộ thì tòa sẽ buộc nhóm hội nghị gia-tộc mà cử thũ hộ để thay mặt cho đứa trẻ trong vụ kiện.

Còn đến những vụ nợ thì quan tòa sẽ xét coi:

1'— Trong đơn có xin giam-thầu hay không vì nếu không có xin thì tòa không thể kết án giam-thầu.

2'— Số nợ có đến kỳ-hạn chưa?

3'— Người bị cáo có thiệt đứng tờ vay mượn không? (Lắm khi người làm tờ biên cần tên người vay ở dưới chứ không có chữ điểm-chỉ hay thũ ký gì cả).

4'— Tiền lời đòi có đúng không? Ví dụ: tên Giáp làm tờ thiếu tên Ất 300 đồng. Nếu xử phải trả 360 đồng với tiền lời thì là không đúng, phải xử trả 300 đồng và lời mà thôi.

Lắm khi số tiền lời lại quá số luật định. Nếu tờ vay làm sau ngày 15 Mai 1914 thì lời không quá 12% mỗi năm còn nếu sau ngày 17 Mai 1934 thì

không được quá 7% mỗi năm. (Còn nữa)

PHAN-VĂN-THIỆT

Đề ý. — Vì bất lầm nên trong bài rồi có hai đoạn trùng nhau. Chư qui đọc-giả đọc bài ấy xin kể như không có cái đoạn « Lời Giải » đó. Cảm ơn.

Lại xin nhớ rằng về những bài đăng trong mục này, tác-giả giữ bản quyền.

3 nước đánh nhau mây cù-lao có cuít chim 1000 nam

Sách « Hoàng Việt nhứt thống chí » soạn đời Duy-tân, nói rằng dưới triều vua Minh-mạng đã phái quan đi tìm đường giao-thông, có tìm thấy một giải đất 1070 trượng. Trên hòn đảo này có cây, có giếng, có nhiều tiểu-đỉnh đá xưa, trong một tiểu-đỉnh có tấm bia đề chữ « Vạn lý ba bình ».

Chắc là bia của người mình dựng từ cuối đời Lê. Năm Minh-mạng 16, vua sai mấy vị quan ra cù-lao ấy cất lên một cái đình và một tấm bia kỷ-niệm các cuộc du-lịch của người tiền-triều. Trong khi quân-lính dân đình ta đào đất làm đình dựng bia, có đào dưới đất lên được 2000 cân gang sắt và đồng lá.

Thế là từ cuối đời Lê, gót chân người Nam trước hết đã dấn tới trên đảo Tây-sa, giở bí-mật quan hệ về việc này.

trước khi có người Tàu đến ghé thuyền đánh cá và có người Nhứt tới lấy phốt-phát.

Ngay từ đầu thế-kỷ này, có mấy nhà binh-sự Pháp đã biết vị-trí quan-đảo Tây-sa có quan-hệ cho sự an nguy phòng-thủ Đông-dương, một hai nói phải lập đồn đóng binh ở đó, nhưng trải bao nhiêu đời quan thủ-hiến thuộc-địa không muốn bận mình lo tới. Rất đời có lúc quan toàn-quyền Pasquier viết tờ trình về Bộ, đại-ý là muốn việc đầu đề đó, thừng thừng sẽ hay. Không ai quên ông Cucherousset đã quá-vãng, hồi còn sanh-thời ông và tập báo « *Eveil Economique* » đã kêu gào chiếm-cử một cách nhiệt-liệt, tới đời tòa báo ông từng bị nhà chuyên-trách mật-lhâm tới khám xét, chửi người Nam trước hết đã tưởng rằng ông có giấy tờ để dấn tích trên đảo Tây-sa, giở bí-mật quan hệ về việc này.

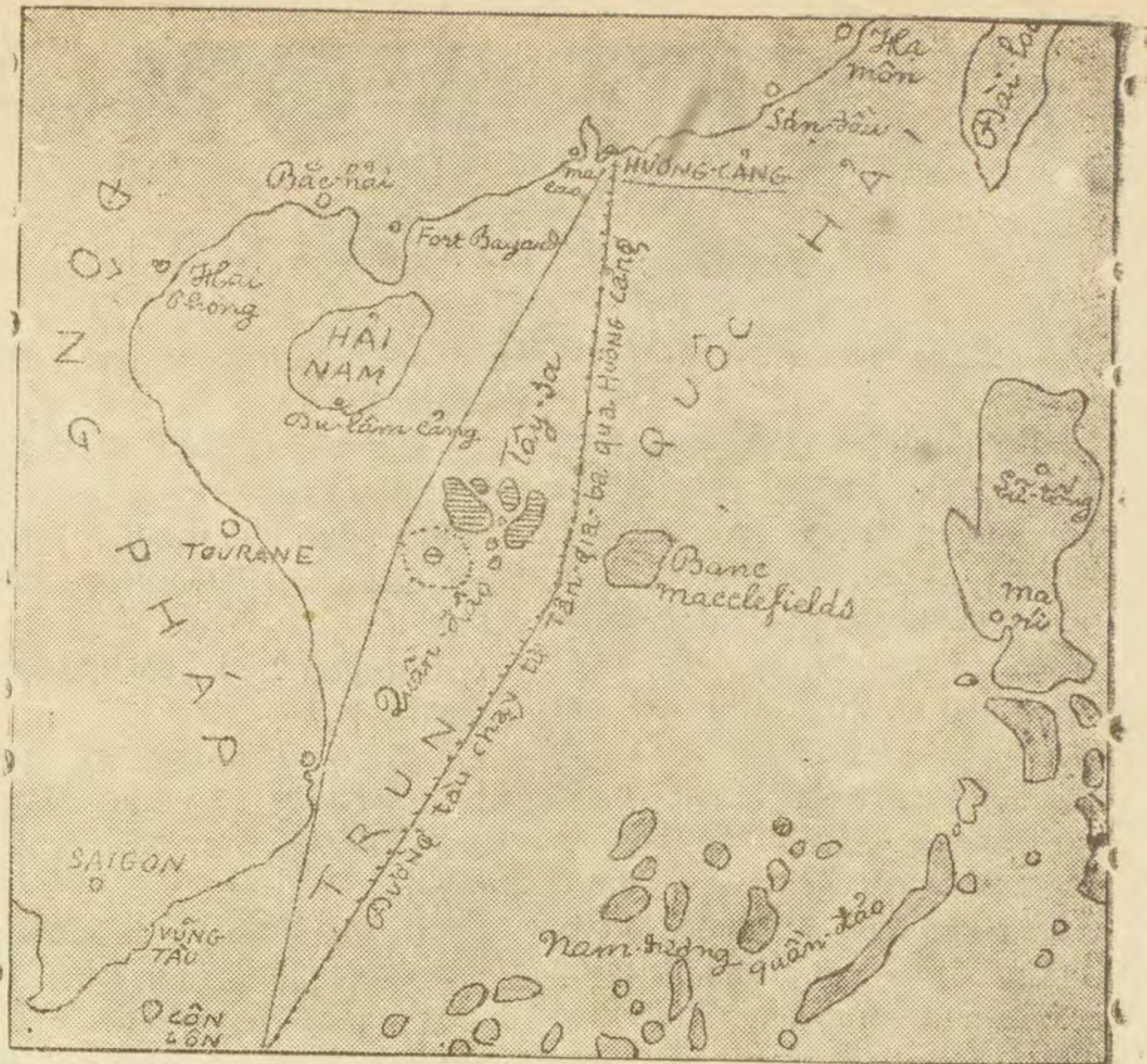
Nhưng trải mấy chục năm, nước Bão-hộ chẳng nhận dùm chủ quyền Tây-sa cho nước Nam, mà vẫn để nó hoang-phế vô chủ, mãi tới gần đây mới xây đèn pha, lập sở vô-tuyến-điện và cho 200 cu-li ra cư trú sanh nhai, thì trên cù-lao đã có nơi cắm cờ Nhứt và 240 tên Phò-lang qua đảo mỗ phốt-phát lâu rồi.

Bởi vậy, chúng tôi lấy làm tiếc mà phải nói rằng cái hiện-trạng ngày nay chính bởi nước Bão-hộ ta không cương-quyết là một nguyên do rất lớn.

SONG, nếu người ta tranh dành quần-đảo Tây-sa với nhau, không phải thương tiếc gì mấy bãi cát vàng, mấy muông gốc dừa, mấy mỏ sa-cừ bay là mấy đồng cuít chim 1000 năm đâu, chỉ vì Tây-sa có địa vị quan-sự lợi hại lắm.

Vi-dụ nước Pháp lập hải-quân căn-cứ và một phi-trường trên đảo, chẳng những che chở bờ biển chữ S được yên ổn, lại làm như mỏ gai gốc rễ trên con đường Nam-tấn của Nhứt-bồn. Một mai Viễn-dông có chiến-cuộc, nước Pháp đứng trên cù-lao ấy với một đoàn chim máy cá máy, có thể kiểm-chế trọn cả mấy ngã đường giao thông trên mặt Trung-quốc-hải.

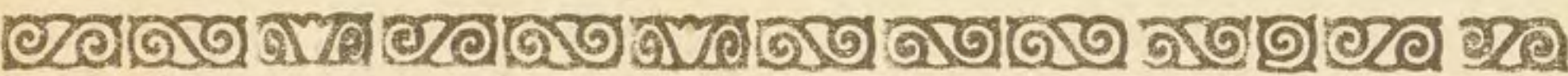
Trái lại, Nhứt muốn tranh

Địa đồ cù-lao TÂY-SA

Tây-sa cũng không có mục-dịch đình trao đổi khôn khéo như gì khác hơn là quân-sự căn-cứ. Vậy : « Thôi chúng tôi để Tây-sa cho các ông, chúng tôi không được Hải-nam thì Tây-sa cũng dám tranh dành gì nữa, nhưng có thể làm gốc cho họ dòm ngó xin các ông để chúng tôi chiếm oai hiếp miền nam Trung-quốc, cứ Hải-nam, đừng rầy rà cản trở gì nghe! »

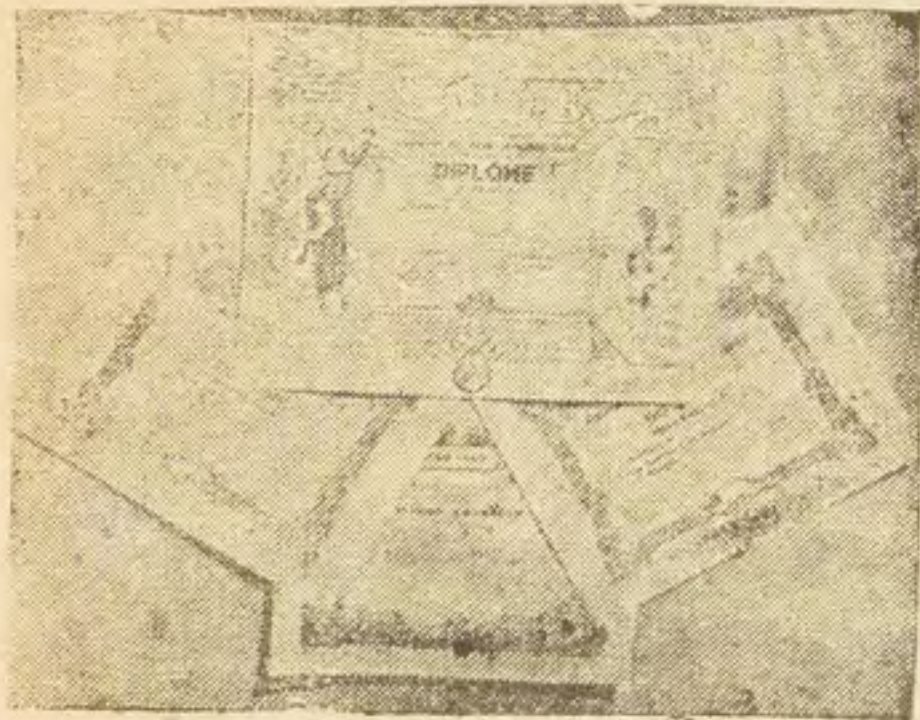
Trong chỗ ngoại-giao quân-sự quỹ-quyet vốn là sự thương. Chỉ lạ có Trung-quốc, là giữa lúc đang có quốc nạn thế kia, đang cần Anh Pháp ủng hộ dùm mình thế nọ, mà chánh-phủ Trung-quốc cũng còn xỏ miệng vô tranh dành cù-lao Tây-sa, để rũi mất cảm tình với Pháp, thực hành cái mục đích cốt yếu của họ là chiếm cứ Hải-nam kia. Biết đâu rồi không có sự điều T.V.

MỘT TRIỆU CHỨNG RÕ RÀNG
Trong năm vừa qua

THANH-TÂN NỮ-CÔNG
54-56, rue de Canton - CHOLON

Dự mấy kỳ hội chợ và đấu xảo nữ-công đều được những phần thưởng và khuê bài xứng đáng. Ấy đó, chỉ em đủ thấy rõ rằng THANH-TÂN-NỮ-CÔNG rất chuyên môn về các khoa nữ-công vậy. Tìm đến THANH-TÂN-NỮ-CÔNG, ấy là tìm đến hạnh phúc về sau. Chị em nên cố gắng.

CLINIQUE PELLERIN
93, RUE PELLERIN

DOCTEUR TRẦN-VĂN-ĐỒ **Tel. : 20.912**

Có nhiều phòng rộng rãi, mát mẻ sẵn chỗ tắm và rửa mặt riêng, mỗi phòng cho người đẻ và bệnh nằm.

Có nhà mổ và nhà đẻ đủ đồ khi cụ đẻ mổ và đẻ khó.

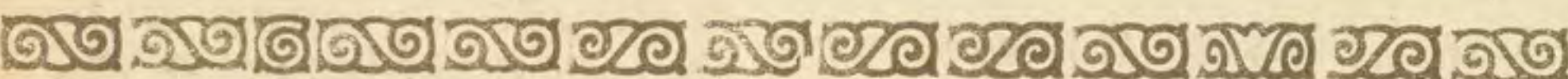
Coi mạch và trị bệnh : tim, gan, phổi, thận, và bao tử, ruột, trĩ, ban, kiết.

Trị bệnh đàn bà : tử cung, bạch đới.

Trị bệnh bằng điện khí : Diathermie.

Phòng rọi kiến (Rayon X) (chụp hình, vẽ hình không hại người, coi phổi, bao tử, ruột).

COI MẠCH : Sáng 8 giờ tới 11 giờ. — Chiều 3 giờ tới 5 giờ.

DOCTEUR NGUYỄN-VĂN-TIỀN
CÓ CẤP BẰNG YẾU-SANH VÀ VI-TRÙNG-HỌC

Khi trước ở 68 đường Chasseloup Laubat hiện giờ dời tại số 16 đường Larenière

Téléphone n° 21.163

(Sau vườn Bồ-rô, gần góc đường Chasseloup Laubat và Larenière chừng 20 thước) — SAIGON

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH :

Chuyên môn BỆNH NGOÀI DA : lác, ghẻ, lở, loét, phong, đơn, ung độc, thẹo, mụn, bết, mưng mủ v.v... BỆNH MÁU : PHONG TÌNH, huyết kém, tê bại, nhức mỏi, lao, mạch máu sưng nơi căng, trĩ, mạch lương, hạch, rét, kiết v.v... BỆNH VỀ ĐƯỜNG TIÊU của đàn ông : CÁC THỨ LẬU, ống đái teo, bọng đái, thận, tinh khí yếu, di tinh v.v... của đàn bà : huyết bạch, tử cung, giây chằng, chùm trứng, kinh kỳ bất thường, đau đờn v.v...

Ngày thường có coi mạch và trị bệnh. Ngày chúa nhứt và lễ buổi sớm mai.

Có dùng điện trị bệnh rất hay và không đau

Có vài cái phòng rộng rãi, mát mẻ, thanh tịnh, vệ-sanh, phòng tắm, phòng tiêu riêng, để cho bệnh nhơn ở xa muốn ở tại nhà quan thầy cho dễ bề săn sóc.

Coi chừng kèo lăm

GOM-FIX ra đời trót ba năm lững đồng-bào lục-châu hoan nghinh đặc-biệt vì GOM-FIX tốt nhứt. Bà con hãy coi chừng kèo lăm hàng xấu có trộn hồ. Mua GOM-FIX khỏi sợ lăm vì có cầu chứng tại tòa.

GOM-FIX mới sửa đổi cách chế tạo hoàn toàn bằng cách hóa học chỉ vẽ, không ai bắt chước đặng. Đem hủ dùng rồi có nhãn GOM-FIX lại các đại-lý hoặc gian hàng trữ GOM-FIX đổi lấy sáu xu (hủ lớn) bốn xu (hủ nhỏ).

Các đại-lý mua nhiều bán không hết trong 30 ngày cho đổi gom mới.

Không nên nói quá

Tôi xin nói vắn tắt : Thuốc đầu lâu hiệu Nhàn Mai hay lắm, mới ra đời, nên tuyên-bố cho đồng-bào hay, ai rồi có bệnh, nhớ kiếm mua thuốc Lậu hiệu Nhàn Mai. Thuốc thật hay, dám chắc từ Nam chí Bắc không có thuốc Lậu nào hay hơn một thứ thuốc Lậu Nhàn Mai hay lạ lùng lắm, chỉ nội 2 ngày thì biết sự hay của thụ c. Uống thuốc vào, thì nước tiểu trắng trong, vi-trùng bị chết sạch, đi tiểu không còn gát.

Phương thuốc này có thể nói quý vô giá, vì thời buổi này trùng lậu rất nhiều. Có thể nhờ thuốc này mà lần lần tuyệt bệnh lậu. Khắp nơi có bán giá mỗi hộp 1p.00, Saigon trừ bán nơi tiệm Nguyễn-thị-Kính và tiệm Nhơn-Hoàng số 15, Amiral Courbet. Và các ga xe điện các nhà buôn có bán.

NHỚ HỎI THUỐC LẬU NHÀN-MAI
Cholon : Bạch-Loan 300 rue Marins.
Phnompenh : Huỳnh-Tri 15 Ohier.
Mytho : Nam-Cường Gallieni.
Cầntho : Kiosque Tân-vân.
Mua sỉ do : Nhàn Mai 298 rue Paul Blanchy Saigon.

QUINAFORCE
RƯỢU MÁU BÒ

Bệnh mới đỡ, xanh xao, yếu đuối, ban rét, yếu phổi, kinh nguyệt không đều, đang kỳ thai nghén, và sau khi sanh, kém ăn, ít ngủ.

Rượu bò huyết, thơm khai vị, tiêu thực, được nhiều vị lượng y trọng dụng.

1 LITRE 2\$00

DỰ TRÙ TẠI :

Pharmacie Vương-hữu Lễ
144, rue d'Espagne - SAIGON (sau Chợ-mới)
Ở xa gửi theo cách lãnh hóa giao ngân

Institution HO-VAN Rachgia
(cycle primaire complémentaire)
Directeur **HỒ-VĂN-THỌ**

TRƯỜNG TƯ « HỒ VĂN » RACHGIA
Dạy từ lớp đồng ấu đến lớp nhứt thi sơ-học

Trường HO-VĂN là trường tư thục lớn nhứt ở Rachgia. Phụ huynh học sanh rất tin cậy, nên trọn 4 năm, trường càng ngày càng phát đạt và mở mang luôn. Hằng năm được kết quả tốt đẹp trong kỳ thi. Giáo-viên toàn là người có dạy lâu năm nơi các trường công và tư, kinh nghiệm nhiều và đủ tư cách giáo hóa trẻ em.

HỌC PHÍ NHE **KỶ LUẬT NGHIÊM**
Tự trường ngày 1er AOUT 1938

20 NĂM DANH TIẾNG

NAM-THAO-ĐU'ÔNG
59, Quai de Belgique - SAIGON

Trung-Nam y-sĩ NGUYỄN-VĂN-BAU
Chuyên trị các chứng bệnh của Phụ-nữ và Nhi-dồng

Giờ coi mạch : Sáng từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 giờ tới 7 giờ.

TUYỆT VỌNG

TÁC-GIA: **PUCHO**

(Tiếp theo số 43)

Một mình Mãng ở trong nhà. Đứng ngồi không yên. Nhiều lúc anh tự trách sao mình đi nhúng tay vô trong vụ bí mật này làm gì, nhưng rồi anh là tự kiểm lễ bảo chữa. Mấy phút vắng mặt có thiếu nữa anh coi dường như lâu lắm rồi, sự trông sự chờ làm cho anh sanh nghi, anh không hiểu có đi đâu mà tại sao có để một mình anh ở nhà. Nóng lòng sốt ruột, không thể ngồi yên được, anh rảo bước lần lần ra phía sau nhà. Tiếng khuỵa động trong nhà bếp làm cho anh dụt mình, anh sẽ lên lại gần rình coi. Tưởng việc gì lạ, té ra anh thấy có thiếu nữ đương sửa soạn đồ ăn lót lòng. Trên bàn một ổ bánh mì lớn, một hộp bơ và hai ly sữa trên bếp, ngay cái hỏa lò có lửa xồng lên hừng hực, một cái «cánh» dựng mấy cái trứng gà có thiếu nữ đứng chiên.

Anh Mãng vô, cô dạy lại ngó anh và muốn nhích miệng cười, anh muốn tiếp tay cô, nhưng không biết việc gì mà làm, chỉ đứng sớ rớ đó rồi đến chừng hột gà chiên xong anh lấy muỗng nĩa sắp đặt trên bàn rồi kéo ghế ngồi ăn.

Hai người ngồi ăn lặng lẽ, không ai nói đến ai. Nhưng trong trí ai cũng có sự lo lắng riêng. Có thiếu nữ lo cái chương trình lánh nạn, còn anh Mãng nghĩ đến vụ án mạng lạ lùng khó hiểu. Gần tàn bữa ăn, cô thiếu nữ vạch tay áo coi đồng hồ rồi mặt bỗng đổi sắc, cái vẻ sợ hãi càng làm cho gương mặt càng tiều tụy âu sầu thêm. Chừng uống cạn ly sữa, cô nói:

— Anh ở đây chờ tôi, tôi đi lấy xe, chừng vài phút tôi trở về, chờ không lâu.

Anh Mãng muốn đi theo, nhưng anh vừa dợm mở lời thì cô đã nhanh bước chạy lên nhà trên. Chừng cô trở xuống thì hình cô đổi hẳn. Đầu vẫn-khẩn choáng, mình mặc bộ com lê đen và một cái áo choàng lạnh, chơn mang giày cao gót, tay cầm bóp đầm. Cô ngó anh Mãng

có lẽ có đoán biết ý anh, nên cô chận nói:

— Anh cứ ở nhà chờ, tôi trở về lập tức mà.

Mãng đành làm thinh, nhưng cô đi được vài bước, anh kêu với lại:

— Sợ-phơ? tôi... tôi biết cầm tay bánh!

Cô thiếu-nữ không trả lời chỉ khoát tay ra dấu, Mãng không hiểu gì, thôi đành ở nhà chờ xem.

Cô thiếu-nữ không cho Mãng đi theo là phải, nếu giữa hồi này có người thấy cô đi với kẻ lạ thì sao khỏi có sự hồ nghi vì cô tính bỏ nhà đi vài bữa rồi trở về, mới tri hô lên như người ngoại-sự vậy.

Tuy chưa bàn tính với nhau, chớ Mãng cũng hiểu ý cô muốn «đi» lối đó. Trong lúc ngồi chờ cô trong nhà bếp, anh tom góp lượm mấy điều thuốc tàn, đem quăng cả trong lò lửa, để mất bớt mối nghi ngờ. Làm những việc ấy bỗng dưng bài toán đồ bí mật trở vào trí anh, anh nhớ lại cái cửa ngoài, nếu kẻ nào muốn đem cái thấy ma trở về thì ắt có chìa khóa cửa ấy vì lúc anh ở Đất-Hộ về thì cửa vẫn khóa chặt. Lại nữa hai người ở sao lại xin nghỉ một lượt, hay là kẻ chủ-mưu đã a-ý với hai người này chăng? Mãng nghĩ đến đó, lòng mừng khắp khởi. Tuy chưa ra được gì, thế mà anh đã thấy dường như anh sắp minh oan cho người thương (l) anh được rồi, anh lập tâm để khi cô trở về, sẽ đem sự nghi ấy bàn với cô.

V. — ÔNG HỘI ĐỒNG TIỀN

Tiếng xe hơi ngừng.

Mãng chạy ra, thấy chiếc xe Avion thật đẹp, người cầm lái chính là người mà anh đang trông đợi. Anh không đợi kêu, chạy ra đóng cửa sắt khóa lại từ từ leo lên xe ngồi một bên với cô. Tầm «lắc» thấy hai hàng chữ đỏ, Mãng liếc mắt đọc: «Mlle Trần-kim-Huê — Rue Mac-Mahon».

MỠI PHÁT MINH DỒI HÌNH NGU'ỒI

HÓA-THÂN-CHÍ-BỮU-HOÀN Là một phương thuốc mới phát minh, trị tuyệt bệnh phong đơn cừ.

HUI-HOA-TỄ Có thí nghiệm mấy chục người đều lành mạnh cả. Tôi có đăng hình bệnh nhơn ở nơi báo Điện-Tin rồi. Quý vị không tin xin mời đến nhà sẽ thấy sự kết quả của chúng tôi. Thuốc này tôi dám cam đoan, hề uống từ 1 tháng tới 4 tháng thấy đổi hình không sai. Từ 4 tới 10 tháng thì lành mạnh như xưa, uống lâu mau tùy theo bệnh nặng nhẹ.

SƯU-PHONG BỒ-HUYẾT: Trị tuyệt bệnh: đau gân, đau xương, đau lưng, Tê, Bại, Nhức mỏi. Đêm nằm tay chơn để đầu tề đó, mặt mày tay chơn nó làm như kiến bò. Dùng đến thuốc này thì hết tuyệt.

VẠN-LINH ĐẠI-BỒ: Chuyên trị đàn ông đàn bà ấu uống không đặng. Tinh thần suy kém hay đau lưng, mệt nhọc, ái tình, da xanh vàng mề, đầu hay chán vàng, ngồi làm việc thận hư, hề uống vô thì thấy khỏe và công hiệu liền.

DỒI S C NGU'ỒI: Thuốc NGUYỄN-ĐỨC bỏ á-phiện có thí nghiệm tại Laboratoire Identité Saigon. Là một phương thuốc đại bổ, không phá không hành, không đi tinh, không nhột, không nhức mỏi, không thêm á-phiện, dám cam đoan. Uống vô từ 15 ngày thấy cân nặng thêm một hai kilos. Lục-châu và Saigon qui ông đều có dùng nhiều rồi. Ai ai cũng đều khen tặng là một phương thuốc thần.

Hóa Thân Chí Bửu Hoàn: mỗi hộp giá 1p.20 Vạn Linh Đại Bồ: mỗi hộp giá 0p.40
Sưu Phong Bồ Huyết: mỗi hộp giá 0p.80 Thuốc bỏ Á-phiện: mỗi hộp giá 1p.00

Nhà thuốc NGUYỄN-ĐỨC-ĐƯỜNG

số 17 đường HUỲNH-QUANG-TIẾN (Cầu Rạch Bắn) Saigon.

NGUYỄN-VĂN-VÀNG BẢO-CHẾ

Bấy giờ anh mới biết có thiếu nữ tên là Trần-kim-Huê.

Xe chạy. Cô Kim-Huê cầm tay bánh rất nhanh, nhưng lúc qua cua, khi tránh xe, cô chỉ rỏ tài cầm vô-lăng không thua sút gì mấy tay nhà nghề. Xe chạy đương ngon trớn, bỗng phía trước có anh lính đưa tay ra dấu biểu ngừng. Hai người ngồi trên xe đều hồi hộp, không hiểu chuyện lành dữ ra sao, rần rưng kéo thắng, cô Kim Huê day qua ngó anh Mãng, anh chằm chằm ngó chú lính không nháy mắt.

Bên kia, vài ba chiếc xe qua rồi chú lính ra dấu cho xe cô Kim Huê chạy. Cô thở ra:

— Trong lúc mình có chuyện lo sợ thì có sự đến cho mình luôn luôn, Tôi sợ quá!

Cô Kim Huê vừa nói vừa rỏ máy cho xe chạy thật mau.

Mãng nói:

— Đừng cho xe chạy mau quá! Mình cho chạy mau thì người ta hay để ý lắm!

— Phải! bị tôi thấy anh lính tôi ghét quá, nên cho chạy mau để khuất mắt tôi.

Anh Mãng tính đem sự nghi ngờ của mình hồi này nói cho cô Kim Huê nghe, nhưng chưa kịp nói thì cô đã hăm máy rồi

cho xe ngừng trước một tiệm may đồ tây ở đường Catinat.

Cô trao cho anh một xấp bạc và hối anh mau. Dường như cô hiểu ý anh nhảy xuống xe, vô tiệm.

Đồ may gấp trong nửa giờ hoặc một giờ thì đầu có thể được, chủ tiệm nhắm nhĩa anh rồi đem ra cho anh một bộ đồ may sẵn cho anh bận thử. Bộ đồ rất vừa mà lại đẹp, nên Mãng không do dự gì hết, nhận liền cho xong việc. Luôn dịp, anh chạy qua mấy tiệm gần đó mua giày, nón, áo sơ mi rồi thay luôn. Xong xuôi, anh ra tới cửa, thấy một người biện tây đứng ngang mặt cô Kim Huê nói chuyện, anh không hiểu là chuyện gì. Lòng sanh nghi, bước tới không bước hẳn, bước lui thì cũng e khó lòng. Mãng lưỡng lự. Người biện tây lại chỉ anh rồi hỏi cô Kim Huê:

— Phải người đó không?

Cô Kim Huê gật đầu. Lở trớn, Mãng mau dạn bước ra. Người biện mẫn cười rồi nói:

— Thôi, có khỏi chờ lâu nữa.

Cô Kim Huê lên xe, Mãng lên theo. Xe chạy. Mãng ngó lại thấy người biện đứng trên lề đường khoanh tay trước ngực mắt ngó trời dòm đất.

— Chuyện gì vậy? Mãng hỏi.

— Xe đậu lâu ở đường Catinat không được, nên biện lại đuổi, tôi xin chờ anh, nó không cho, may sao anh lại ra kịp đó.

Nghe cô nói, Mãng thở phà ra một hơi dài, rồi định tâm nhớ lại vấn-đề cái «chìa khóa» và hai chị ở». Anh hỏi:

— À! Cô hãy nhớ lại, cái cửa sắt phía ngoài có mấy cái chìa khóa và trừ ra cái cửa có cùng hai chị ở ra vô hằng ngày, có ai còn giữ một cái khác nữa không?

— Có chớ! Có! Bác hội-đồng Tiên có riêng một cái để ra vô thông thả. Nhưng với bác hội-đồng, anh không nên nghi.

— Sao vậy?

— Một người từ từ tế lắm. Hồi ba tôi còn sống tới giờ vẫn đối với tôi một mực...

— Bác ruột của cô?

— Không! bạn học của ba

lời từ nhỏ chí lớn. Còn đối với di ghê của tôi, bác qua lại thường thường nhưng không có vẻ gì bày chạ hay là nghi nan cho được.

Xe chạy ra khỏi Chợ-lớn. Anh Mãng ngồi chiêm-nghiệm, suy nghĩ hồi lâu rồi nói:

— Tôi lấy làm lạ sao hai chị ở của cô lại xin phép nghỉ một lượt.

Tuy mắc lo cầm tay bánh, chớ nghe anh Mãng nói câu ấy eo cũng day mặt lại tỏ vẻ sững sờ rồi hỏi:

— Phải! Hai chị ở xin phép nghỉ một lượt. Tại sao anh biết?

Anh Mãng mỉm cười, nói một cách ngượng ngịu:

— Hồi chiều hôm qua, lúc tôi chưa lên vô nhà cô, tôi ngồi dưới góc me, tôi nghe hai chị đó nói.

— Hai người đó là chị em ruột, họ xin nghỉ một lượt cũng không có lạ gì!

Anh Mãng muốn mở đường để dặt cô tìm ra sự thiệt, nên chỉ anh cái:

— Lạ chớ! cô nghĩ coi, làm sao hung thủ lại biết đêm đó cả hai người ở của cô không có trong nhà, rồi ra vô thông thả mà giết di ghê của cô. Theo ý tôi tưởng nếu có hồi lại hai chị ở của cô thì có lẽ vụ này ắt ra manh mối. Cô Kim-Huê suy nghĩ, ban đầu cô muốn kiếm lời mà bảo chữa cho hai chị ở vì cô chán biết tánh tình của hai người ấy không phải là người đáng nghi, tuy vậy cô xét lời anh Mãng cũng có lý, cô không biết mở miệng nói lời gì, cô lưỡng lự.

Mãng lại hỏi dục tới:

— Có biết nhà cửa của hai chị ở ở đâu không?

— Không! hồi đó tôi nghe bác hội-đồng nói hai chị đó có ở với bác lâu rồi, bác biết tánh tình hai chị đó từ tế lắm, nên bác dặt lại xin đi tôi cho ở.

Xe chạy vừa khỏi Chợ-lớn mới rồi cô Kim-Huê lại quẹo trở lộn lại, Mãng không biết có tính đi đâu, anh hỏi:

— Có tính đi đâu đây?

— Trở về Saigon, kiếm nhà bác hội-đồng!

(Còn tiếp)

AI MUỐN TRÚNG SỐ?

Trong tấm giấy số cần phải có nhiều con số 7 chừng nào càng chắc trúng chừng này, ít hơn hết thì 3 con số chót cũng phải có số 7 mới có hi vọng trúng lớn được. Theo Encyclopédie des Sciences Occultes đã chỉ vẽ, mà riêng ra trong 5 người trúng số như M. Cường ở Dalat trúng 5.000, M. Phan-văn-Ý ở Mytho trúng 10.000, M. Phan ở Saigon trúng 4.000, M. ở Le Havre (France) trúng 12.000, M. Trần-kỳ Diêm một nhà đại thương mại ở Sadec mới trúng 100.000 kỳ Loterie Nationale trong tháng Mai 1938 vừa qua. Những người này do nơi giáo-sư NGUYỄN-THƯỢNG-HIẾN coi tay ở số nhà 251 đường Lagrandière SAIGON chỉ biểu mua giấy số thấy có kết quả giống y như vậy. Những người đã trúng số kể trên đây có đăng cùng các báo khen tainói tiên-tri của M. NGUYỄN-THƯỢNG-HIẾN.

AI có bàn tay giống như trên đây lại càng chắc trúng số hơn nữa. Riêng phần ai muốn học coi tay dạy thành nghề ăn 100p.00.

NOTA. — Xin trả lời chung vì có nhiều anh em gởi thư hỏi về khoa coi chữ, (Graphologie) có thể coi thời vận suốt đời người được hay không. Theo sự hiểu biết của tôi thì khoa coi chữ và chữ ký, ngoài ra coi tánh tình thì không thể nào coi thời vận được, có lẽ mấy ông ấy là thầy hay là đệ-tử của giáo-sư Scherman bên Pháp chăng nên họ mới dám nói thế; ngoài ra giáo-sư Scherman thì không ai coi được là bởi họ không có mắt tinh thần. Vậy tùy ý anh em liệu lấy. — NGUYỄN-THƯỢNG-HIẾN

**Đĩa
Beka**

Đĩa BEKA hát êm ru rõ ràng

Không kêu rờ rờ như thứ khác

Đĩa BEKA hát cả năm còn tốt

Không phải đồ xài hai ba háng bở

Tròng đỏ	Phước.Cường Cô ba Xuân Van.thành.Ban (Hát bộ) Hát điệu Bắc
Tròng xanh	Trần.Đất Phước.Cường Hát điệu Bắc Ca điệu Huế
Tròng đen	Huỳnh.Kỷ (Cổ Phụng - Há)
Tròng tím	Trần.Đất Múa bông Kịch Phật Nói Thơ Hát Bộ
Tròng vàng	Đại Phước.Cường Phụng.Hào Tài Tử kim thời Hát Bộ Ca điệu Bắc Ca điệu Huế

HÃY ĐÓN MUA ĐĨA BEKA ĐẶC BIỆT TÀI TỬ XUẤT SẮC

TRƯỜNG XE HƠI

của TRỊNH-HƯNG-NGẦU

95-95 bis rue Lagrandière - SAIGON Tél. : 20.425

66, rue Piquet - PHNOMPENH

Bảo kiết lấy giấy thi xe nhà, xe đồ v.v.

Giúp xét xe và có đường chạy

Làm mau và chỗ đáng tin cậy

MUA BÁN XE

Kính cáo đồng-bào

Cụ Nguyễn-An-Cư đối với đồng-bào, công-chúng, bấy lâu thiết đã cảm-tình tri-kỷ; những người được quen biết cụ, xét thấu tâm tình và từng nhờ cụ tri bích dùm thì không ai mà không khâm phục tài đức của cụ.

Năm nay, tuổi cụ đã quá lục-luân, đáng nên hưu dưỡng tinh-thần lâu rồi nhưng vậy mà lúc nào cũng gia-tâm chú-ý với đạo-nghệ, không giờ phút nào chịu an-nhàn rồi rảnh, thành ra sức kém lực suy, triển-miền lão-bình.

Gần đây cụ muốn cho đồng-bào xa gần được hưởng-dụng các phương thuốc thần hiệu của cụ chế ra nên đã cho các thư thuốc ấy bán xa ra trong nhiều tỉnh.

Đề đầu trong khi thuốc phát-hành, đồng-bào xa gần đều hoan-rghinh một cách nhiệt-liệt, nào lớp thân-chủ đến nhà xem mạch lấy thuốc, nào lớp Đại-lý các nơi lấy thuốc, công việc dập-dồn mà ngày giờ và sức người thì có hạn, không sao mà bào-chế cho kịp với sự ứng dụng của đồng-bào.

Vì cơ ấy nên kể từ ngày nay cụ Nguyễn giao hết các việc về sự bào-chế và mua bán thuốc cho Ông Nguyễn đức-Nhuận và ông Cao-vấn-Trực đảm nhận chủ-trương. Ông Nguyễn đức-Nhuận nguyên là chủ-nhiệm báo « Phụ-nữ Tân-văn » lại là một nhà thương-mãi có tiếng bấy lâu trong-xứ, lại đã sẵn có hăng-tám, chắc sẽ không phụ lòng cụ Nguyễn tin cậy.

Có vậy cụ Nguyễn mới được chút ít thời giờ nhàn rồi trong lúc tuổi già. Dầu vậy, thoảng lúc nào có những bệnh nguy-cấp, cụ cũng cho toa giúp thuốc để cứu nguy, giờ nào cụ còn ở thế gian thì giờ ấy cụ cũng không quên cứu giúp Đồng-Bào bình hoạn.

Vì phải theo sự bố-buộc của luật pháp, sở-bào-chế từ nay đặt tại Saigon lấy danh-hiệu là: « Tam Kỳ Dược Phòng » và sự bào-chế ấy thì do ông Ng đức-Nhuận trông-nom bào-chế theo toa của cụ Nguyễn-An-Cư cho và chịu hoàn toàn trách nhiệm

NAY KÍNH CÁO.

Cách trị bệnh HO, lâu mau nặng nhẹ thề nào cũng tuyệt

bởi tại phổi yếu, nóng, ho phong, ho cảm, ho ban đều uống dặng. Nên uống:

BỔ PHẾ CHỈ KHẢI TÂN

MỖI GÓI: 0\$10

Trẻ em nhỏ ho:

NHI KHOA CHỈ KHẢI TÂN

MỖI GÓI: 0\$10

Đàn ông ho, tỳ phê khí suy, phổi yếu mà ho, hoặc đàm nhiều ít mà ho, hãy uống:

NAM KHOA BỔ KHÍ CHỈ KHẢI HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN: 0\$80

Đàn bà bởi sản hậu mà ho, ho đàm xanh hay vàng, hãy uống:

PHỤ KHOA BỔ HUYẾT CHỈ KHẢI HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN: 0\$80

Ho rang tức ngực, ho không đàm, hãy uống:

LỤC LONG THANH PHẾ HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN: 0\$80

Ho ra máu như: thổ huyết, lạc huyết, ho máu vương theo đàm, hãy uống:

ĐÔNG GIAO BÁC BƯU HOÀN

MỖI HỘP 3 HOÀN: 1\$00

của nhà thuốc danh tiếng **VO-YAN-YAN THUDAUMOI**

TIẾNG GỌI PHƯƠNG TÂY...

truyện ngắn

CỦA ĐÔNG-CHI

(Tiếp theo và hết)

Paris ngày 12
Janvier 193...

Hôm nay, tiếp được thư nhà, tôi bỗng thấy một sự buồn rầu chan chứa trong lòng. Vì trong bức thư ấy của em gái tôi, báo tin cho tôi biết là có con ông huyện Cương đi hỏi nó. Và, Minh không quên kể cho tôi nghe những cảm-tưởng buồn bã từ ngày tôi sang Pháp. Mẹ tôi suốt ngày lẫn quẩn trong nhà, trông mong tương như tôi, về mặt lúc nào cũng ỉ ề. Nhưng nghĩ lại mẹ tôi không buồn sao được, là vì nhà tôi tuy khá-giả, mà tự đời nào đến giờ vẫn quen sống trong cảnh đồng ruộng. Mấy căn nhà gạch tự đời cụ cố để lại, trái bao mưa gió đã nhuộm một màu xám mốc, đen thẫm. Ấn nấp trong lũy tre xanh xơ xác. Nhìn ra chung quanh bát ngát những cánh đồng mênh mông; rải rác một vài túp lều tranh ú ỉu, tôi tàn, yên lặng, nằm trong cảnh cô-lậu cùng tịch.

Tôi sức nhớ đến những con đường về làng quanh co khúc khúc. Những hôm mưa dầm gió bắc, đường sá nổi sinh lên, người ta phải lội ngập bần chun. Tôi nghĩ đến cảnh sanh hoạt khó khăn của lũ dân cày, sống mãi với những ngày nghèo nàn, đói khổ, thức khuya dậy sớm, đem mồ hôi nước mắt đổi lấy bát gạo chén cơm mà vẫn không được lúc nào ấm no. Ngày tháng trôi qua, đời họ quen sống trong cảnh tù hãm. Minh đang ở tha hương khách địa đầy dẫy sung sướng, tự do, sản-lạc, rồi chợt nghĩ tới quê nhà mình tôi tàn hủ lậu, dân quê mình đói rét gian lao, thật tôi không biết diễn tả cảm tưởng của tôi thế nào cho đúng được, tôi chỉ buồn một tiếng thở dài, áo não chưa chát và chưa tìm ra

một câu gì để trả lời, thì nữ thần Suzanne đáng thờ, đáng kính, đã tới hồi nào, đứng trước mặt tôi.

Paris ngày 20 Février 193...

Một tháng nay, tôi tiếp luôn được ba bức thư của Minh. Trong thư, Minh chỉ kể cho tôi nghe những chuyện đầu đầu. Đọc xong phát chán. Tôi biết ý Minh đương bị một ám ảnh nặng nề, của cái xã-hội đồ nát cùn mòn. Minh không quên kể cho tôi nghe những phong trào thay đổi trong nước. Như thanh niên đua nhau nhảy đầm, phụ-nữ đòi y phục theo lối mới, tóm lại là Minh báo tin cho tôi biết trình-độ tiến hoá của nước nhà đã khá lắm.

Trời ơi! Tôi đọc xong thư Minh, chỉ ngậm ngùi thương hại. Biết đâu, những phong trào thay đổi ấy, chỉ là một sự ngắc ngoải của cái xã-hội giả côi, tàn rũ mà thôi. Buộc lòng tôi phải trả lời bức thư của Minh: «Minh à, anh mong rằng em sẽ có dịp sang thăm Paris để mở rộng con mắt ra. Anh tiếc dùm em lần quần mãi trong bán-đảo Đông-dương, một nơi già cỗi rồi chổng chắt lên một đồng lễ giáo phức tạp, một đồng tập tục hủ-bại. Dưới bầu không khí nặng nề, u-ám ấy, em chỉ là một con chiến ngoan ngoãn, biết phục tùng theo một mạng lệnh nghiêm khắc, chặt chẽ và, cũng chính vì thế mà tâm hồn em luôn luôn ủ-ế, buồn thẫm; trí não em tối đen như đêm ba mươi, vẫn đục như khói.

Em cùng như những người Việt-nam khác, chỉ là cận bả của một dân-tộc yếu-hèn, tinh thần thì bạc nhược, dân khí thì lu lờ, quen sống trong bầu không khí tù hãm.

Em hãy sang Paris, sẽ thấy Paris trong bầu ánh sáng tung bừng, rực rỡ. Em thấy Paris rồi, em sẽ rửa cái văn-minh Á-Đông, một cái văn-minh «cổ-lổ-sĩ» đầy những triết-lý cao-siêu, những tôn-giáo tuyệt tục, những học thuyết mơ hồ, huyền bí, mà nó không thích hợp với đời sống của em, của thanh-niên. Ở Paris em sẽ thấy cảnh sanh-hoạt của họ, em sẽ thấy bao nhiêu khí sắc đem em đến một thế-giới

huy hoàng long lầy. Nhìn lại trời Đông, em sẽ thấy thể lương, thâm đạm, và u-ám như một cõi đời chán ngán, mệt mỏi. Dân-tộc Á-Đông, họ đã quen sống trong bóng tối, đã quen chịu đựng mãi trong một khuôn khổ chật hẹp. Thật là xã-hội lỗ-lãng, quái-gở đầy những nhon-vật như Lý-Toét, Xà-Xê.

Cả Paris là một lâu-đài hạnh-phúc cho đời sống của em. Ở Paris, em sẽ thấy đời mình có thi-vi và ý nghĩa đến cực-diêm. Paris sẽ đón tiếp em một cách trọng thể như đón tiếp một bà công chúa Phương - Đông mới đến. Minh à! Anh nói thật với em đó. Em hãy sang Paris đi.

Paris 10 Avril 193...

Đêm nay là đêm gì nhỉ? Một đêm tuyệt thú trần gian, một đêm tôi cùng Suzanne tinh tự dưới bóng trăng trong trẻo, mát mẽ. Tôi cùng nàng chơi pèrissoire trên mặt Sông Seine. Nàng cùng tôi đều bận maillot. Thân thể nàng trắng và đẹp lạ lùng, một vẻ đẹp mơ màng, huyền ảo. Tiếng cười của nàng dòn tau như tiếng thủy - tinh vỡ; giọng nói của nàng thanh tao, êm ái như một điệu ca ngâm rất tinh tú. Bóng đèn hai bên bờ Sông Seine in xuống mặt nước, chiếu vào hình thể ngà ngọc của Suzanne tôi tưởng nàng như một nàng tiên mới giáng trần, mà tôi được diễm phúc gặp nàng. Paris đã đẹp, Suzanne còn đẹp hơn. Rồi đây, ngày mai, ngày kia, đời tôi sẽ bị Suzanne hướng dẫn vào một cuộc đời mới. Tâm hồn tôi sẽ là một tâm hồn Paris, phóng dật, lãng mạn. Than ôi! Nhưng lại buồn mà sự nghĩ đến tên dân Việt-Nam, da vàng, mũi xep, quen sống với một cuộc đời tù hãm, một dân tộc lu lờ mãi trong lịch sử. Nay mình lọt vào giữa Paris, lòng tôi luống thấy ngấm ngấm một sự phản động mãnh liệt lạ lùng.

Paris ngày 26 Mai 193...

Hôm nay, tôi lại tiếp được thư của Minh gửi qua. Em tôi báo tin cho tôi biết là ở nhà đã đi hỏi con gái ông Đốc phủ Thanh cho tôi. một nhà triệu

+ Phòng khám bệnh Đường +
đường và Nhà bảo sanh +

Docteur HỒ-VĂN-NHỰT

Nguyên lương-y phụ-tá về binh dân bà ở Đại đường đường
BAUDELOCQUE (Paris) (từ năm 1934 tới năm 1937)

CHUYÊN - MÔN CÁC BỆNH ĐÀN BÀ VÀ KHOA SANH - SẢN

Trị các chứng bệnh: huyết bạch, đường kính trời sứt, mất đường kính, băng huyết, đau tử cung, tử cung trệ, đau trước, hư thai, ngoại thai, các chứng bệnh sanh ra trong khi mang thai và sau khi sanh sản v.v...

Rọi kiến và chụp hình tử-cung.

Có các thứ máy điện trị bệnh đàn bà: DIATHERMIE, ELECTROCOAGULATION, INFRA-ROUGES, ULTRA-VIOLETS...

Phòng khám bệnh tại đường Tabert n° 9 C et 9 D

Giấy phép nói N° 20.316

Sớm mai: từ 8 giờ đến 11 giờ rưỡi. Chiều: từ 3 giờ đến 6 giờ rưỡi

DUỖNG ĐƯỜNG và NHÀ-BẢO-SANH (clinique et maternité) TẠI PHÚ-NHUẬN góc đường Paul Blanchy prolongée và TOUR DE L'INSPECTION N° 123. Giấy phép nói N° 20.424.

Đường đường ở giữa ba màu vườn, đẹp dễ, thanh-tĩnh, và có không khí tốt. Phòng bệnh nằm ở trên hai tầng lầu đều tinh sạch và thoáng mát. Có nhiều phòng tắm riêng. Cách nuôi bệnh và sự ăn uống rất cẩn mẫn và hợp vệ-sanh.

NGÓN TAY ÁP ÚT
của ông có chiếc cà-rá chưa?

Tuần lễ bán cà rá kiểu chevalière nhận hột
xoàn mới cỡ 5 lỵ rưỡi 6 — 7 lỵ tùy theo kiểu

S. 702

S. 703

S. 704

S. 705

S. 706

S. 707

Vỏ bạc pha vàng g
như vàng trắng
nặng một chỉ

S. 708

mỗi chiếc
giá 10 \$ 00

Những kiểu trên đây đều 1938
có cầu chứng

QUẬN - CHÙA

21, Amiral Courbet, 21 — SAIGON

Gởi hính hóa giao ngân nhớ đo ni ngón tay

Thái Bình

Hoàn

(Trị ho lâu)

Đảm lạnh

tiệt-tự trong

Phổi sanh

trùng-độc, ăn

phá chất Phổi

đi. Bệnh nhon ho nhiều, nhất là về đêm, khạc ra có chỉ máu trong đờm, chỉ ấy thiệt là máu. Phổi lặn vụn bị vi-trùng ăn lỗ ra đó. Con người lần lần ốm gần như bộ xương, bản thân đã được, hiêng ăn hiêng ngủ.

Thuốc THÁI-BÌNH-HOÀN của nhà thuốc Đại-Đông làm mất trái tim bở Phổi, trừ đờm, chữa lành các vết tích ở Phổi, dứt chứng ho lâu ngày, ngừa được bệnh lao.

Mỗi hộp ... 1 p. 50

Sở bảo chế ĐẠI-ĐÔNG

46, rue Pellerin — Saigon.

Kể từ 1er Juillet 1938

Vì muốn cho dễ bề mở mang hơn lên nhà
đóng đồ bán ghế kim thời có danh tiếng

Atelier d'art "LUTETIA"

319, rue Lagrandière — Saigon

đã dời về 478 rue Paul Blanchy

(khít bên Cầu-kiệu TÂN-ĐÌNH)

Đã từng chưng dọn cho quý chức như cụ Võ-Hiền Hoàng-Trọng-Phu và quan Chánh tòa Trần-văn-Tý; sẽ để cho quý vị được vừa lòng.